

නාට්‍ය හා රංග කාලව

08 ශ්‍රේණිය

ද්‍රෝණි චරිතයේ තේමාවන්හි හා පාඨවල පෙළගැස්ම

- 1 පාඨම : නාට්‍ය පෙළක සතර අභිනය භාවිත කළ යුතු ආකාරය.
- 2 පාඨම : වර්ත අභ්‍යන්තරය ඉස්මතු වන සේ රූපණයේ යෙදෙමු.
- වර්තයට ඔබ්බෙන් නළුවන් තෝරා ගනිමු.
- 3 පාඨම : - තෝරා ගත් නළුවන් මගින් පෙළ රූපණයෙන් සරසමු.
- 4 පාඨම : පරිකල්පණය වර්ධනය වන ක්‍රියාකාරකම්.
- තේමාවක් ඔස්සේ පරිකල්පණය මෙහෙයවමු. (සාමූහික හා කේවල)
- 5 පාඨම : නිර්මාණාත්මක චින්තනය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා
 - 1 - නාට්‍යයකට සුදුසු කතාවක් තෝරාගනිමු.
- 6 පාඨම : 2 - තෝරාගත් කතාවේ නාට්‍යෝවිත අවස්ථා හඳුනා ගනිමු
- 7 පාඨම : 3 - සංවාද ගොඩ නගමින් පෙළ රචනය කරමු.
- 8 පාඨම : "මාෂා සහ වලහා" (නිර්දේශිත පෙළ) අධ්‍යයනය කරමු.
 - 1 - නාට්‍ය පෙළ කියවමු.
- 9 පාඨම : 2 - සිද්ධි පෙළගස්වා ඇති ආකාරය සොයා බලමු.
- 10 පාඨම : 3 - පිටපතෙහි එන වර්ත හඳුනා ගනිමු.
- 11 පාඨම : 4 - නාට්‍ය තේමාව හඳුනා ගනිමු.
- 12 පාඨම : නාට්‍ය ගීත - භාවාත්මකව ගයමු.
- 13 පාඨම : ආගමික තේමාවන් රැගත් නාට්‍යවල සංස්කෘතික හා සාමාජික අගයන් හඳුනා ගනිමු.
- 14 පාඨම : ආගමික උත්සවවලදී නාට්‍ය රඟදක්වමු - නාට්‍ය හදමු. රඟ දක්වමු.
- 15 පාඨම : හොඳ සිරිත් පිළිපදිමු. (සිරිත් මල්දම ඇසුරින් නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම)
- 16 : ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ

නාට්‍ය ජෙළක සතර අභිනය භාවිත කළ යුතු ආකාරය.

සතර අභිනය යනු කුමක් ද?

සංස්කෘත භාෂාවෙන් ගත් වචනයක් වන අභිනය නිර්මාණය වී ඇත්තේ “අභි” යන පදයත් “නය” පදයත් එක් වීමෙනි. “අභි” යනු ඉදිරියට යන තේරුම ගෙනදෙන්නකි. එමෙන් ම “නය” යන්නෙහි පැමිණවීම නොහොත් පැමිණ යන තේරුම වෙයි. එම නිසා “අභිනය” යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ පිටපතේ ඇති අර්ථය හෝ රසය ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ගෙන යන මාධ්‍යයයි. කිසි යම් නාට්‍යයකින් ප්‍රේක්ෂකයා නළු නිළියන් ඉදිරියට අදහසක් ඉදිරිපත් කරන්නේ අභිනය ආධාරයෙනි. එලෙස ඉදිරිපත් කිරීමේ විධි නැතහොත් මාර්ග 4 ක් ඇත. ඊට “සතර අභිනය” යයි කියනු ලැබේ.

එම සිව් වැදැරුම් වූ අභිත මෙසේ ය.

01. ආංගිකාභිනය
02. වාචිකාභිනය
03. සාත්විකාභිනය
04. ආහාර්යාභිනය

ආංගිකාභිනය

සමස්ත ශරීරාංග වලනය කිරීමෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම ‘ආංගික+අභිනය’ නම් වේ. එහි දී මිනිස් සිරුර අංග, ප්‍රත්‍යාංග, උපාංග නමින් ශරීරයේ යම් යම් ස්ථාන ආකාර තුනකට වෙන්කොට දැක්විය හැකි ය.

අංග - හිස, අත්, පාද, පපුව, උකුළ, දෙපාර්ශ්වය

ප්‍රත්‍යංග - බෙල්ල, උරහිස, බාහු, වැලමිට, මැණික්කටුව, කලවා, දණහිස, වළලුකර

උපාංග - ඇස්, ඇස් පිහාටු, ඇස්බෝල, ඇහිබැම, කම්මුල, නාසය, හක්ක, දත්, දිව, නිකට, උඩුතොල, යටිතොල

එම ශරීරාංග මාර්ගයෙන් විවිධ හැඩතල, මුද්‍රා හෝ යම් යම් වලනයන් සිදු කිරීමෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. වේදිකා නාට්‍යයේ මෙන් ම මුද්‍රා නාට්‍යවල හා අභිරූපණවල වැඩි වශයෙන් ආංගිකාභිනය භාවිත වේ. අත් පා හැසිරවීම, ගමන් විලාස, හිඳීම, සිටීම, නිදා ගැනීම, ආහාර ගැනීම වැනි පුද්ගලයෙක් සිදුකරනු ලබන සියලු ක්‍රියාවන් ආංගිකාභිනයෙන් දැක්වේ. එම නිසා නළුවෙකුට ශරීරය ඉතාමත් නම්‍යශීලීව පවත්වාගෙන යාම වැදගත් වේ.

වාචිකාභිනය

සංවාද සහ ගායන අනුසාරයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම වාචිකාභිනය නම් වේ. කටහඬ මාර්ගයෙන් ප්‍රේක්ෂකයා තුළ රස ජනනය කරවීම ‘වාචික+අභිනය’ දී සිදු වේ. වර්තමාන අදහස්, ආකල්ප, හැඟීම්, ආවේග යන සියල්ල ප්‍රේක්ෂකයා පහසුවෙන් දැන ගන්නේ වචන මගිනි. එබැවින් වචන හැසිරවීමේ මනා හැකියාවක් තථවාට තිබිය යුතු ය.

සාත්විකාභිනය

කිසියම් බැරෑරුම් අවස්ථාවකට මුහුණ දුන්විට සිය පාලනයෙන් තොරව සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා නිරූපණය කිරීම සාත්ත්වික අභිනය යනුවෙන් හැඳින් වේ. අත පය දරදඬු වීම, ඇඟ ගැස්ම, දහදිය දැමීම, කඳුළු ඉනීම, ලොමුදැහැ ගැන්වීම, කටහඬ වෙනස්වීම, සිරුරේ පැහැය වෙනස්වීම, සිහිනැතිවීම යන මේවා සාත්ත්වික නිරූපණයේ දී සිදුවේ.

සාත්විකාභිනය නිරූපණය කිරීම ආංගික, වාචික අභිනයන් මෙන් පහසු නොවේ. මන් ද සිතේ ඇතිවන සංකීර්ණ හැඟීම් ප්‍රේක්ෂකයාට දැන්වීම බෙහෙවින් සිදුකෙරෙන්නේ සාත්වික අභිනය ආධාරයෙනි. ආදරය, වෛරය, කෝපය, හීනිය, ප්‍රභූස්සාව (කැන) වැනි තත්ත්වයන් නිසා සිරුරේ සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා දැකීමෙන් ප්‍රේක්ෂකයා තථවාගේ තත්ත්වය හඳුනාගනී. එමෙන් ම වර්තමාන තුළ එකී වෙනස්වීම් සිදුවන බව තථවාට වචනවලින් හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් ප්‍රකාශ කිරීමට සිදු වේ. උදාහරණ ලෙස, “ඒක කියද්දි ඇයි ඔයාගේ මුහුණ රතු වුණේ....” ආදී වාචික උපක්‍රම ද සාත්විකාභිනයේ දී භාවිත වේ.

බොහෝ විට සාත්විකානියයේ දී නළුවාගේ මුහුණ ඉතාමත් ම වැදගත් වේ. නළල, ඇති බැම, ඇස, නිකට නාසය, තොල් වැනි ඉන්ද්‍රියයන් මගින් සියුම් හැඟීම් නිරූපණය වේ. මුහුණෙන් ප්‍රකාශවන හැඟීම් වඩාත් මතුකර දැක්වීමට මුහුණට යොදන අංගරචනය ද බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

ආහාර්‍යාහිනය

නළුවාගේ රංග කාර්යය වඩාත් පැහැදිලි වීමට, තීව්‍ර වීමට සහාය වන වෙනත් මාධ්‍ය වේදිකාවක් මත භාවිත කිරීම මෙයට අයත් ය. එනම් වේෂ භූෂණ (ඇඳුම් පැළඳුම්) අංග රචනය, නාට්‍යෝපකරණ, පසුතල, තිර, චිත්‍ර වස්ත්‍ර, රංග ආලෝකය, සංගීතය ආදිය එම රඟපෑමට සහාය වන දේවල් ය.

ආංගිකාහිනය, වාචිකාහිනය හා සාත්විකාහිනය නළුවා තුළින් එන අභිනයන් ය. නමුත් නළුවාට පිටින් වේදිකාවට ගෙන එන මාධ්‍ය තුළින් ප්‍රේක්ෂකයාට අදහසක් ගෙන යන අභිනය ආහාර්‍යාහිනය නම් වේ.

තෝරාගත් නාට්‍ය පෙළක සතර අභිනය භාවිත වී ඇති ආකාරය විමසමු.

වලහා සහ මාෂා

(වේදිකාව වලහාගේ නිවසයි. එක් පසෙක වලහාගේ නිදන ඇඳ ඇත. වේදිකාව මැද මේසයකි. කැලැවේ මල්, කොළ රටා ඇති මේස රෙද්දක් මේසයට දමා ඇත. මේසයට ආසන්නව වලහා වාඩිවෙන පැද්දෙන පුටුවයි. වේදිකාවේ වම් පස මල් පෝච්චියකි. නිවසට ඇතුළු වීමට එයටම සම්බන්ධ උළුවස්සකි).

(ප්‍රේක්ෂාගාරය දෙසින් ළමයකු කථා කරන හඬ ඇසේ. ඇය ගෙදර යාමට පාර සොයා ගැනීමට නොහැකි ව අතරමං වී ඇති බව පෙනේ).

මාෂා : ඇන්.... ශේන්යා.... ශේන්යා.... (මහ හඬින් විලාප තබයි).

මාෂා ඇදිදගෙන විත් වලහාගේ නිවසේ උළුවස්ස අසලට එයි.

මාෂා : ඇන්.... ශේන්යා....

හැම තැනම කළුවරයි. මහ නපුරු සද්දක් ඇහෙනවා. මට බයයි. මම කොහොමද පාර හොයා ගන්නේ. ගෙයක් නම් තියෙනවා. ඒකේ කවුරු හරි ඇති මගේ වාසනාවට. මට පාර අහගන්න පුළුවන් වේවි.

(මාෂා දොරට තට්ටු කරයි). ටක්... ටක්...

මාෂා : ගෙදර කවුද ගෙදර කවුද

ගෙදර කවුරුත් නෑ මේක මහ පාළු ගෙයක් ද කොහෙ ද?

(මාෂා හෙමිත් දොර තල්ලු කරයි. දොර ඇරෙයි. ඇය ගේ ඇතුළට ගොස් ගේ පරික්ෂා කරයි. ඇය අතින් මේසය මත ඇති මල් පෝච්චිය වැටෙයි. ඇය බිය වෙයි).

මාෂා : මේ ගෙදර කවුරු හරි ඉන්නවා. හරිම පිළිවෙලයි. කෑම මේසයක්. නිදාගන්න ඇඳක්. ලස්සන මල් පෝච්චියක්. කෑම මේසය උඩ පැණි බේරෙන මී වද කැල්ලක්. හරිම බඩගිනියි.... ඉස්සෙල්ලාම මී වද කැල්ල කාලා බඩගිනි නිවා ගන්න ඕන.

(මාෂා මී වද කැල්ල අනුභව කරයි. මී වදය කා අවසන් ව නිදන පුටුව දෙසට යයි).

මාෂා : කවුරු හරි එනකම් නිදා ගන්න ඕනා.

(මාෂා නිදා ගනී. නිවස අයිති වලහා සී පදයක් කියමින් නිවසට පැමිණෙයි).

වලහා : බඩගිනි වෙලා මා ගිය කල කැලැවට - මී වදයක් තිබුණේ නැහැ

ඇ.... මගේ දොර ඇරලා....

(වලහාගේ සී පදයට මාෂා අවදි වෙයි. ඇය දොර ළඟට පැමිණ බලයි. වලහෙකු එන බව දැක ඇය හොඳට ම බය වෙයි. එහේ මෙහේ දුවන ඇය කෑම මේසය යටට රිංගා ගනී).

වලහා : කවුද මගේ දොර ඇරියේ.... මම අහන්නේ කවුද දොර ඇරියේ.... බයවෙන්න නරකයි. කවුරු හරි ඉන්නවා ගේ ඇතුළේ ගිහින් බලන්න ඕනේ.

(වලහා ගේ ඇතුළට ගොස් වටපිට පරීක්ෂා කර බලයි).

වලහා : මම දොර ඇරලා ගියා ද. (ඇඳුමට පැමිණේ).
ආ.... ඇඳුම අවුල් කරලා. කවුද මගේ ඇඳුමේ නිදා ගත්තේ. මං අහන්නේ කවුද මගේ ඇඳුම අවුල් කළේ.

මල් පෝච්චියත් පෙරළලා. කවුද මගේ මී වද කැල්ල කෑවේ. //

(වලහා මේසය අසල සිට අඩි පොළොවේ ගසමින් කෑ ගසයි. මේසය යට සිටින මාෂා ගේ අත් පෑගෙයි. මාෂා මහ හඬින් විලාප කියයි. වලහා ද මාෂා ද දෙදෙනා ම බිය වී ඒ මේ අත දිව යති මුහුණට හමු වූ වෙලාවට තවත් බිය වී විලාප නගයි).

වලහා : කවිද මේ.....

මාෂා : මම මේ මහ මුකලානේ පාර වැරදිලා පාර හොයාගන්න මෙහේට ඇවේ.

වලහා : (බයෙන්) බොරු කියන්න එපා. මායාකාර කෙල්ලක්. මායාකාර හඬක්. මොකද එහෙම කෑ ගැහුවේ.

මාෂා : වලස් රාළහාමි මගේ අත පෑගුවා. ඒකයි කෑ ගැහුවේ.

වලහා : (කල්පනා කරයි) මායාකාරියක් නොවෙයි ද? මට හරියට දෑත ගන්න ඕනා. බය වෙන්න නරකයි. යන්න ඕනා ළඟට. (වලහා මාෂා ළඟට යයි).

මාෂා : අනේ ළඟට එන්න එපා. බයයි. අනේ..... (යටි ගිරියෙන් කෑ ගසයි).

(වලහා යළිත් වරක් බිය වී ඒ මේ අත දිව ගොස් නවතී).

වලහා : ඇත්තට ම මේකී මේ බයට ද කෑ ගහන්නේ, බය වෙන්න නරකයි. මේක මගේ ගෙසර හා... නම මොකක් ද කවිවේ....

මාෂා : මා..... ෂා.....

වලහා : මොකට ද මෙහෙ ඇවෙ කිව්වේ.

මාෂා : පාර වැරදිලා. මට ගෙදර යන්න පාර කියනව ද?

වලහා : (තනිවම), ඇත්ත තමයි. මේ කෙලි පැටියෙක්. මේකී බය කරගන්න ඕනේ.

මෙහෙ එනවා

(වලහා පැන මාෂාගේ කරෙන් අල්ලා ගනී. මාෂා විලාප තබන විට වලහා බිය නොවෙයි. කරෙන් ඇඳුම ගෙ ගොස්),

කවුද මගේ මී වද කැල්ල කෑවේ.

මාෂා : මං කෑවේ. ඒ වෙලාවේ මං හොඳට ම බඩගිනි වෙලා හිටියේ.

වලහා : (ඇඳුම කරමින්), මං කෑවේ. එතකොට මට බඩගිනි නැද්ද. කැල්ලේ ඇවිදලා මහන්සියට කන්න තබුන මී වද කැල්ල.

කමක් නෑ.... මගේ ගෙදර වැඩ කරගන්න කෙල්ලක් ලැබුණා. දැන් මෙහේ තියෙන වැඩක් කරගෙන ඉන්න පුළුවන්.

මාෂා : (අඩමින්), අනේ වලස් රාළහාමි.... මට ගෙදර යන්න ඕනා..... මගේ ආච්චි මම එතකම් බයේ ඇති.... අනේ.....

වලහා : (ඇඳුම කරයි), ඇ...../// හොඳ්..... හොඳ්

මාෂා : මට ගෙදර යන්න..... ඕ..... නා..... (අඩයි).

වලහා : හොඳයි මම පාර කියන්නම්.... හැබැයි මම අහන ඒවට උත්තර දෙන්න ඕනා.

මාෂා : (ඇඬුම් ස්වරයෙන්), හා අහන්න බලන්න.

වලහා : (තමාටම), මෙයාට උත්තර දෙන්න බැරි ප්‍රශ්න අහන්න ඕනා. කැල්ලේ ගැන දන්නව ද?

මාෂා : ඔව්.....

වලහා : (ඇද කරමින්), එහෙනම් පාර වැරදුනේ. හා.... හා.... මාෂා දන්නවා ද මී මැස්සෝ ගැන. මී වද ගැන. මී ජනපද ගැන.

මාෂා : නෑ මම දන්නේ නෑ.....

වලහා : මං දන්නේ නෑ..... මං දන්නේ නෑ..... මම දැනගත්තා දන්නේ නැති බව. මී වද කැල්ල කාලා තිබුණේ පැණි නාගෙන. මී මැස්සෝ ගැන ඉගෙන ගෙන මට කියනකම් මෙහේ ඉන්න පුළුවන් ගෙදර වැඩ කරගෙන.

මාෂා : අනේ බෑ.... මට යන්න ඕනා. ආච්චි බය වෙලා ඇති මම නැතිව.

වලහා : කරන්න දෙයක් නෑ. ළමයි උනහම කැලේ ගැන, සත්තු ගැන, ඉන්න වටපිටාව ගැන ඉගෙනගන්න ඕනා.

මාෂා : මී මැස්සෝ ගැන කිව්වොත් මට යන්න දෙනව ද?

වලහා : උත්සාහ කරලා බලමුකෝ ... මම අපි දෙන්නට කන්න මියක් කඩාගෙන එන්නම්. එතකං ගේ අස් කරලා පිළිවෙලකට තියාගත්තොත් හොඳයි.

මාෂා : අනේ මං දුන් මොකද කරන්නේ. මම ගෙවල්වල ඒවා ඉගෙන ගත්තේ නෑ. පරිසරය ගැන ඉගෙන ගත්තේ නෑ. සත්තු ගැන ඉගෙන ගත්තේ නෑ..... අනේ ආච්චි.... (අඩයි). මම ඔය හැම එකක් ම ඉගෙනගන්නම්. මාව බේරගෙන යන්න ආච්චි.....

- නාට්‍ය පෙළක සංවාද ඇතුළත් වීම එහි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. එම සංවාද රඟපෑම සඳහා ම රචනය වී තිබේ. සංවාද උච්චාරණය කරන රටාවන් හා රංගනය අර්ථවත් වීම පිණිස සංවාද යොදන ආකාරය ඉහත ඉදිරිපත් කර ඇති නාට්‍ය පෙළ කොටස කියවීමෙන් තේරුම් ගත හැකි ය.
- එම සංවාද, නාට්‍යයේ තේමාව ඉස්මතු කිරීම සඳහා මෙන් ම කතා වස්තුව හා චරිත ලක්ෂණ හෙළිදරව් කිරීම සඳහා බෙහෙවින් සහාය වේ.

උදාහරණයක් ලෙස :- මෙම කොටසේ අවසාන දෙබස් කීපයෙන් ළමයෙකු ගේ-දොර පිළිවෙලට තබා ගැනීමේ වැදගත්කම, පරිසරය හා සතා සිව්පාවා ගැන දැනුවත් ව සිටිය යුතු ය යන්න මෙහි තේමාව හා මාෂාගේ චරිත ලක්ෂණ ඉස්මතු කරන සංවාද ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

- නාට්‍ය පෙළක ලියන ලද සංවාද මුලින් ම නිර්මාණය වන්නේ රචකයාගේ පරිකල්පනයෙනි ය. නාට්‍ය මුලින්ම මනෝමයෙන් දකින්නේ පිටපත් රචකයා ය.

සංවාද හෙවත් දෙබස් උච්චාරණය කිරීමේ ස්වරූපය දක්වා ඇත්තේ තිත්, කොමා. ප්‍රශ්නාර්ථ, විස්මයාර්ථ වැනි විරාම ලක්ෂණවලිනි.

චරහන් තුළ වන රංග විධාන මගින් හඬ උස් පහත් කළ යුතු අකාරය, කිසියම් රූපණයක් ඉදිරිපත් කරන අතර සංවාද භාවිත කරන ආකාරය ද, ආලෝක රටා හා සම්බන්ධවන අකාරය ද සිහිපත් කරනු ලැබේ.

වාචික අභිනය යොදාගැනීමේ දී ගීත, කවි හා සින්දු ද නාට්‍යයේ අවස්ථා තීව්‍ර කරනු පිණිස යොදාගැනේ.

- චරහන් තුළ යොදා ඇති කෙටස් හඳුන්වන්නේ 'රංග විධාන' යනුවෙනි. 'රංග විධාන' නළු නිළියන්ගේ වාචිකාභිනයෙන් දැක්විය නොහැකි ප්‍රකාශයන් ආංගික හා සාත්වික අභිනයෙන් ඉදිරිපත් කරන ආකාරය සටහන් වේ.

අංග වලන වඩාත් අර්ථවත් වන්නේ ආංගික අභිනයෙනි. ආංගික අභිනයේ දී ශරීරය අංග, ප්‍රත්‍යංග, උපාංග යනාදී වශයෙන් ප්‍රභේද වන බව ඉහතින් ඉගෙන ගත්තෙමු.

භාවාත්මක හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී සාත්විකාභිනය වැදගත් වේ. රංග විධාන මගින් චරිතවල අභ්‍යන්තර ස්වභාවය දැක්වෙයි. ඒවා සියුම් ලෙස නළුවාගේ මුහුණ ද උපයෝගී කරගෙන ඉදිරිපත් කරන ආකාරය තේරුම් ගත හැකි ය.

- නළුවාගේ රංග කාර්යය වඩා සාර්ථක කරගැනීම සඳහා පිටතින් ලබාගන්නා සහාය කලාංග රැසක් පවතී. එහිදී වේෂ-භූෂණ, නාට්‍යෝපකරණ, පසුතල, රංගභූමි ආලේඛය, සංගීතය සහ අංග රචනය මෙන් ම වේදිකා, තිර යන අංශ ද දකිය හැකි ය. මේවා අයත් වන්නේ ආභාර්යාභිනයට ය. ඉහත නාට්‍යයේ මුල්ම රංග විධානයේ කියවෙන වේදිකා පසුබිම් විස්තරය එක් උදාහරණයක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

පැවරුම:

01. වලභා සහ මාෂා නාට්‍ය පිටපතට අදාළ ව වේෂභූෂණ, නාට්‍යෝපකරණ, අංගරචනය හා පසුතල නිර්මාණය සඳහා සැලසුම් සකස් කරන්න. (ඒවා පොතේ ඇඳ දක්වන්න)

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

1. නාට්‍ය පෙළක ඇති සංවාද කොතරම් වැදගත් වේ දැයි උදාහරණ සහිතව කෙටියෙන් දක්වන්න.
2. රංග විධාන යනු මොනවා ද?
3. ආංගික අභිනය භාවරූපී නැතහොත් වර්තවල අභ්‍යන්තර හැඟීම් ඉස්මතු වන ලෙස නිරූපණය කළ යුතු වන්නේ ඇයි?
4. 'නාට්‍යයක් මුලින්ම නිර්මාණය වන්නේ පිටපත් රචකයාගේ පරිකල්පනයේ ය.' යන කියමන පහදන්න.

2 පාඨම :

වර්ත අභ්‍යන්තරය ඉස්මතු වන සේ රැස්වීමේ යෙදවුම.

සුදුසු ලෙස ලියාගත් නාට්‍ය පිටපතක් මනා ලෙස පුහුණුවීම තුළින් සාර්ථක නාට්‍යයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය. නාට්‍ය පිටපතේ අඩංගු සංවාද ජීවමාන කිරීම සඳහා නළු නිළියන් අවශ්‍ය වේ. එසේ සුදුසු නළු නිළියන් යොදා ගෙන නාට්‍ය පුහුණුවීම නැතහොත් නාට්‍යයේ රඟපෑම් සිදු කිරීම රූපණය යනුවෙන් හැඳින් වේ. රූපණය යනු රඟපෑමයි. හොඳින් රූපණයේ යෙදෙන නළු නිළියන් මගින් නාට්‍ය සාර්ථකව ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

- රූපණයේ දී ප්‍රේක්ෂක අවධානය දිනා ගැනීම සඳහා සාර්ථක රංගනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. මේ සඳහා අභිනය නිසි ලෙස භාවිත කළ යුතු ය.
- රූපණයේ දී වර්තවල විවිධත්වයන් හඳුනා ගත යුතු ය. නාට්‍ය පෙළ, රූපණය තුළින් පණ ගැන්වෙන ආකාරය අත්දැකීමෙන් පුහුණු විය යුතු ය.
- නාට්‍ය පෙළට අදාළ වර්ත නිරූපණයට අවශ්‍ය රූපණය උචිත පුහුණුවීම් තුළින් රූපණය සාර්ථක ලෙස සිදු කිරීමට හැකියාව ලබයි. රූපණ පුහුණුව නළුවෙකුට අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා විශේෂිත රංග අභ්‍යාස පවතී.
- රූපණයේ දී සතර අභිනයන් උචිත පරිදි යොදාගත යුතු ය.
- රූපණ කාර්යය සාර්ථක කරගැනීමට දක්ෂ රූපණ ශිල්පීන්ට අමතරව වෙනත් ආනුෂංගික ශිල්පීන් රැසකගේ සහයෝගය හා දායකත්වය ලබා ගත යුතු ය. එනම් නර්තන රටා සැලසුම්කරු, සංගීත නිර්මාණකරු, වේශභූෂණ නිර්මාණ කරු, අංගරචන ශිල්පී ආදී අයගෙන් ලැබෙන පහසුකම් සාර්ථක වර්ත නිරූපණයක් සඳහා හේතු වේ.
- රූපණයේ දී වර්තයක බාහිර ලක්ෂණ අනුකරණය කිරීම මෙන් ම වර්තයේ අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ අනුකරණය කිරීම වැදගත් වේ. යම් වර්තයක් මතුවීමට පෙනෙන ආකාරයට වඩා එහි ඇතුළාත්ත ස්වභාවය ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ගෙනයාම කළ යුතු ය එය බාහිර අනුකරණය තරම් පහසු නැත. වර්තයක අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ ඉස්මතු කිරීමට නම් එම වර්තය හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීමට සිදු වේ. යම් වර්තයක් සාර්ථක ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ එම වර්තය හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීම මගින් පමණි.

නර් බැණා

මගුල් ප්‍රස්ථාව

කල මල පිපිලා

2 පාඨම :

වර්තයට ඔබ්බා නළුවන් තෝරා ගනිමු

පුහුණුවීම සඳහා තෝරාගත් නාට්‍ය පිටපතෙ හි වර්තවලට ගැලපෙන නළු නිළියන් තෝරා තෝරා ගැනීම 'නළුවරණය' නමින් හැඳින්වේ. නළුවරණයක දී නළුවෙකුගේ ගැලපීම ආකාර දෙකකින් විමසා බැලීම කළ යුතු ය.

01. බාහිර ගැලපීම

වර්තයේ බාහිර ලක්ෂණ නිරූපණය කිරීම සඳහා නළුවාගේ ගැලැපීම ද අවශ්‍ය වේ. නළුවාගේ උස හෝ මිට බව, කෙසෙත් හෝ මහත, ශරීර පැහැය, කටහඬේ ස්වභාවය, ආදී නළුවාගේ බාහිර ස්වභාවය යම් වර්තයක් සඳහා තෝරා ගැනීමේ දී බලපායි. මාෂා සහ වලභා නාට්‍යයේ වලභාගේ වර්තයට කෙසෙත්, උස හෝ කුඩා ශරීරයක් හිමි නළුවෙකු තෝරා ගැනීම සුදුසු නැත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ උස-මහතින් යුත් නළුවෙකි.

02. අභ්‍යන්තර ගැලපීම

වර්තයක අභ්‍යන්තර මනෝභාවයන් හා සියුම් හැඟීම් නිරූපණයන් මතුවන ආකාරයට නළුවෙකුට එම වර්තයට සමාරෝපය වීමට සිදු වේ. වර්තයකට සමාරෝපය වීම යනු නළුවා එම වර්තයේ ජීවත් වීමයි. යම් වර්තයකට ආරූඪ වීම මගින් එම වර්තය හා නළුවා දෙදෙනෙකු නොව එක් අයෙකු ලෙස ප්‍රේක්ෂකයාට අවබෝධ වේ. යම් නළුවකු වර්තයක අභ්‍යන්තර ස්වභාවය තේරුම් ගෙන ඊට ආවේශ වීමේ හැකියාව ඇතිදැයි සොයා බැලීම අභ්‍යන්තර ගැලපීම ලෙස නම් කළ හැකි ය. මේ සඳහා මනා පුහුණුවක් නළුවෙකුට තිබිය යුතු ය.

පැවරුම: නාට්‍ය කණ්ඩායමක් ලෙස ඔබ විසින් රචනා කරන ලද නාට්‍යයක් තෝර එය රඟපා ඉදිරිපත් කරන්න. එහි දී පහත කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න.

- කණ්ඩායමේ සියළු ම ළමුන් ලවා නාට්‍ය පෙළෙහි නාට්‍යෝවිත අවස්ථා එකක් හෝ කීපයක් රඟදක්වා වර්තවලට වඩාත් ගැලැපෙන නළු නිළියන් තෝරාග ගැනීමට කටයුතු කරන්න.
- නාට්‍යයේ සෑම වර්තයක් ම එකිනෙකට අන්තර් සම්බන්ධතාවන් පවතින බැවින් ඒ ඒ එක් එක් වර්ත සඳහා වඩාත් සුදුස්සන් තෝරා ගැනීම නාට්‍යයේ ගුණාත්මක බව වැඩිවීම කෙරෙහි බලපායි.
- ඔබ තෝරාගත් නළු නිළියන් ගේ ගැලැපීම් නොගැලපීම් පිළිබඳ නැවත විමසා බලා එම තෝරා ගැනීම් නාට්‍ය පෙළ හා කතා වස්තුවට කොතරම් දුරට උචිත ද යන්න පරීක්ෂා කරන්න.
- තෝරාගත් නළු නිළියන් යොදාගෙන නාට්‍ය පුහුණු වී රඟදක්වා ඉදිරිපත් කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

1. නළුවරණය යනු කුමක් ද?
2. නළුවරණයක දී සැලකිය යුතු කරුණු මොනවා ද?
3. නාට්‍යයේ ගුණාත්මක බව කෙරෙහි නළුවරණය බලපාන්නේ කෙසේ ද?
4. මාෂා වර්ගයේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ලක්ෂණ 5 බැගින් ලියන්න.

3 පාඨම :

තෝරා ගත් නවවන් සමගින් පෙළ රැස්වීමෙන් සරසවු

රූපණය යනු රඟපෑම බවත් නාට්‍යයේ සාර්ථකත්වය සඳහා රූපණ ශිල්පීන්ගේ දඩි කැපවීම හා උවමනාව තිබිය යුතු බවත් ඉහත සාකච්ඡා කළෙමු. වේදිකා නාට්‍යයක් රඟදැක්වීම සාමූහික ක්‍රියාවලියකි. සාර්ථක නාට්‍යයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා රූපණයට සම්බන්ධ වන නළු නිළියන් මෙන් ම සෙසු ශිල්පීන් ද එකා මෙක් වෙහෙසි ක්‍රියා කළ යුතු ය.

තෝරාගත් නළු නිළියන් සමග තෝරාගත් නාට්‍ය පිටපතක් රඟදැක්වීම සිදු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව මෙම පාඨමේ දී අවධානය යොදමු.

- නාට්‍ය පුහුණුව සංවිධානය කිරීම සඳහා නායකත්වය ගත යුතු අයෙකු සිටිය යුතු යි. නාට්‍ය පුහුණුවේ දී මූලිකත්වය ගන්නා තැනැත්තා නාට්‍ය නිෂ්පාදක යනුවෙන් හැඳින් වේ.
- කාර්ය පහසුව සඳහා අවශ්‍ය වූ විට සහාය නිෂ්පාදකයකු ද යොදාගත හැකි වේ.
- ප්‍රධාන චරිත හැරුණුවිට සෙසු චරිත ද රූපණයේදී වැදගත් වේ.
- චරිතවල මුහුණ, අතපය ආදී ශරීරාංග උපයෝගී කරගැනීම, සංවාද භාවිතය, හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීම, රූපණයේ දී ඉතා වැදගත් වේ. එනම් සතර අභිනය සුදුසු පරිදි රූපණය සඳහා යොදා ගත යුතු ය.
- නාට්‍ය පුහුණු ව සඳහා කාලසටහනක් සකසාගත යුතු ය.
- පුහුණුවීම් කටයුතු සංවිධානාත්මක ව කළ යුතු දෙයක් බැවින් ඒ සඳහා කාල කළමනාකරණය වැදගත් වේ.
- නාට්‍ය පෙළට අදාළ ව රූපණය ඉදිරිපත් කිරීමේදී චරිතවල අභ්‍යන්තර හා බාහිර ලක්ෂණ පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබිය යුතු වේ.
- සතර අභ්‍යාසය නොහොත් රංග අභ්‍යාසවල නිරත වෙමින් චරිතය අධ්‍යයනය කරමින් කරනු ලබන පුහුණුව රූපණය සාර්ථක ව ඉදිරිපත් කිරීමට හේතු කාරක වේ.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

1. නාට්‍ය නිෂ්පාදක නාට්‍ය නිර්මාණයේ දී ගන්නා වගකීම් 3ක් ලියන්න.
2. නාට්‍ය පුහුණුවීමක දී නළු නිළියන් විසින් ලබා දිය යුතු දායකත්වය කෙටියෙන් ලියන්න.
3. නාට්‍යයක් සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා සාමූහිකත්වය වැදගත් වන්නේ කෙසේ ද?

4 පාඨම :

පරිකල්පනය වර්ධනය වන ක්‍රියාකාරකම්.

පරිකල්පනය පුද්ගල බද්ධ දෙයකි. එනම් පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට හිතීමේ ස්වභාවය වෙනස් වේ. මේ ලෝකයේ හැමෝ ම එක ම ආකාරයට හිතුවා නම්, ලෝකය මෙතරම් විවිධ වන්නේ වත් විශ්මිත නිර්මාණ බිහි වන්නේ වත් නැත. අද ලෝකයේ අති දියුණු මට්ටමට පත්ව ඇති තාක්ෂණය වේවා, කලාව වේවා, කර්මාන්ත වේවා ඕනෑම දෙයකට මිනිස් මෙලයේ අලුත් සිතුවිලි පහළ වීම හේතු වී ඇත. මානව ඉතිහාසයේ සංස්කෘතික පරිණාමයට මුල් වී ඇත්තේ එම විශ්මිත පරිකල්පනයයි.

පරිකල්පනය තුළින් නිර්මාණාත්මක චින්තනය වර්ධනය කර ගැනීම පුහුණු කළ යුතු දෙයකි. මිනිසකු වූ පමණින් ඔහුට පරිකල්පන හැකියාව ඉබේ පහළ වන්නේ නැත. උසස් නිර්මාන හැකියාව හැම කෙනෙකුටම නැත්තේ එබැවිනි. මේ සඳහා කතාන්දර ඇසීම, පොත පත කියවීම, තේරවිලි විසඳීම, ප්‍රෙහෙළිකා විසඳීම, ගණිත ගැටළු විසඳීම වැනි අභ්‍යාස පමණක් නොව කාව්‍ය නිර්මාණ, කතා ගෙහීම, නාට්‍ය නිර්මාණ ආදියෙන් ද අභ්‍යාස කළ හැකි ය. උසස් පරිකල්පන ශක්තිය ඇතියවුන්ට ලෝකය වෙනස් අයුරකින් දැකිය හැකි වේ.

උසස් පරිකල්පනය හා නිර්මාණාත්මක චින්තනය නාට්‍ය කලාවට අත්‍යවශ්‍ය දෙයකි. පෙළ රචනය හා නාට්‍ය නිෂ්පාදනයේ දී පරිකල්පනය අත්‍යවශ්‍ය දෙයක් වේ.

තේමාවක් ඔස්සේ පරිකල්පනය මෙහෙයවමු, (සාමූහික හා කේවල)

ක්‍රියාකාරකම (කේවල) :

ගුරුවරයා සිසුවෙකුගෙන් ඉල්ලාගත් පැන්සල් පර්ස් එකක් ගෙන (එය තුළ වටිනා කැඩෙන බිඳෙන දේ නොවිය යුතු ය), “මේක පැන්සල් පර්ස් එකක් නමුත් දැන් මැජක් මන්තරයකින් මම මේක කුඩා පූසි පැටවෙක් බවට පත් කරනවා...” කියා හුරුකල් කර පෙන්වයි. එය සිසුන්ට ඉදිරිපත් කර පෙන්වීමෙන් පසු, එක් සිසුවකු කැඳවා එය පූසි පැටවෙකු දෙන්නාක් මෙන් පරිස්සමෙන් සිසුවාගේ අතට දෙයි. එවිට සිසුවා ද “මේ ඉන්නේ ලස්සන පූසි පැටයෙක් නමුත් මම දැන් මැජක් මන්තරයකින් මෙයාව බෝලයක් බවට පත් කරනවා...” යයි කිව යුතු ය. එය නැවත උඩ දමා අල්ලමින් බෝලයක් ලෙස භාවිතා කර නැවත තවත් සිසුවෙකුට භාර දිය යුතුය. එම සිසුවා ද “මේක බෝලයක් නමුත් මම දැන් මැජක් මන්තරයකින් මේක බෝම්බ පාර්සලයක් බවට පත් කරනවා...” වැනි කුමන හෝ අදහසක් කියා එය ආධාරයෙන් රඟදක්වා පෙන්විය යුතු ය. මේ ආදී වශයෙන් තම නිර්මාණාත්මක චින්තනය (පරිකල්පනය) ආධාරයෙන් කැමති දෙයක් බවට පත් කර එය ඒ ආකාරයෙන් තරමක් වේලා භාවිත කර තව අයෙකුට භාර දිය යුතු ය. එසේ විවිධ සංකල්පයවලින් හැඩ වී පැන්සල් බැගය අතින් අතට යැවීමේ දී ඉතා නිර්මාණශීලී සිදුවීම් දැකිය හැකි වනු ඇත.

උදාහරණ :- (අතේ ඇති කිරිකැටි දරුවෙක්, පන්කොළ තොප්පියක්, කොළපතක්, කළගෙඩියක්, දූවිලි පිස්නයක්)

ක්‍රියාකාරකම (සාමූහික) :

සිසුන් කිහිප දෙනා බැගින් කණ්ඩායම් වී පහත ක්‍රියාකාරකම සිදු කළ හැකි ය.

පහත දැක්වෙන රූපමය සංකල්ප අතරින් එකක් කණ්ඩායමකට ලැබේ (කුසපත් ඇද අංකයක් තෝරා ගත හැකිය ය). කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් නිදහස් තැනකට ගොස් මිනිත්තු 5ක් වැනි කෙටි කාලයක් තුළ එකිනෙකා සාකච්ඡා කළ යුතු ය. හැම දෙනාගේ ම අදහස් අනුව මෙය කෙටි සිද්ධි නිරූපණයක් වශයෙන් සාමාජිකයින් සියළු දෙනා එක් වී නිරූපණය කළ යුතු ය. ඒ සඳහා එක් පෙර පුහුණුවක් වුව ද සිදු කළ හැකි ය. ප්‍රේක්ෂකයන් ලෙස අනෙක් කණ්ඩායම් ඉදිරියේ අවස්ථාව නිරූපණය කරන්න. හඬ භාවිතා කළ හැකි අතර නව්‍යතාවකින් යුතු සාර්ථක නිර්මාණයක් ඉදිරිපත් කිරීමට ලකුණු ලබා දෙනු ඇත.

1. ගස් උඩසිටින වඳුරු රංචුවක් ඉන් එක් වඳුරෙක් අනෙක් වඳුරාගේ හිස අතගාමින් සිටී.
2. කොට්ටෝරුවෙක් බෙනයක් භාරමින් සිටී, ඒ ගස් උඩ ගිරව් රංචුවක් ලැග සිටී.
3. බලු පැටවකු පාර හරහා යමින් සිටී, කුඩා දරුවෙක් එදෙස බලා හඬමින් සිටී.
4. ගොයම් ගොඩ ගැසූ කමතක්, ගොවියා අතේ රිටක් වැනි යමක් (දැනී ගොයියාව)
5. කාන්තාවක් අලංකාර රටා දමූ පැදුරක් ඇතැතිව
6. ගුරුවරයෙක් /ගුරුවරියක් කෝටු කැබැල්ලක් ඇතැතිව

අවබෝධය :

- පරිකල්පනය යනු පෙනෙන හෝ දකින හෝ අසන දෙයට වඩා වෙනස් අලුතින් යමක් සිතීමයි.

සරළ උදාහරණයක් ලෙස පන්ති කාමරයේ ඇති කොස්ස අතට ගෙන එය වෙනත් දෙයක් ලෙස සිතන්නට හැකිනම් එය පරිකල්පනයක් වේ. (තුවක්කුවක්, කිහිලි කරුවක්) එම උපකාරකය සමග සිදුකරන රඟපෑම ද ඉතා වැදගත් ය.

- තනි පුද්ගලයකු තුළ ඇති පරිකල්පන ශක්තිය විශ්ව සාධාරණ නිර්මාණ බිහිකිරීමෙලා උපයෝගී කරගත හැකි ය. එමෙන් ම තනි පුද්ගල පරිකල්පන ශක්තීන් රැසක් සාමූහික ව එක්වුවිට වඩාත් උසස් නිර්මාණ බිහි කළ හැකි වේ.

උදාහරණ ලෙස ස්ටීව් ජෝබ්ස් හා ඇපල් සමාගම හෝ බිල් ගේට්ස් හා මයික්‍රොසොෆ්ට් සමාගම ගැන සිතා බලන්න.

- නාට්‍ය නිර්මාණයේ දී පුද්ගල පරිකල්පනය සාමූහික ව යොදාගත හැකි නිසා ඒ මගින් සමාජයට වැදගත් පණිවිඩයක් ලබාදිය හැකි ය.

- එක ම අවස්ථාවක් හෝ එක ම සිද්ධියක් හෝ එක ම උපකරණයක් හෝ එක ම භාණ්ඩයන් හෝ නාට්‍යකරණයේදී පුද්ගල පරිකල්පන ශක්තීන් මත වෙනස් ආකාරයට දැකිය හැකි බව ඉහත අභ්‍යාසය මගින් පැහැදිලි වේ.
- නාට්‍යපෙළ රචනයේ දීත් නාට්‍ය නිෂ්පාදනයේ දීත් රචකයා ගේ හා නිෂ්පාදකයා ගේ පරිකල්පන ශක්තීන් අනුව සම්භාව්‍ය නාට්‍ය නිර්මාණයක් ලොවට දායාද කළ හැකි බව ඉහත ක්‍රියාකාරකම්වලින් අපට ගම්‍ය වේ.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

1. පරිකල්පනය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා කළ හැකි වෙනත් මාර්ග 3ක් නම් කරන්න.
2. උසස් පරිකල්පනය හා නිර්මාණාත්මක චින්තනය නාට්‍ය කලාවට අත්‍යවශ්‍ය වන්නේ කෙසේ ද?

5 පාඨම :

නාට්‍යයකට සුදුසු කතාවක් තෝරාගනිමු.

- නාට්‍යයකට උචිත ජනකතාවක්, ආගමික කතාවක්, සත්‍ය කතාවක්, උපමා කතාවක් හෝ ස්ව නිර්මාණ කතාවක් සොයා ගන්න. එය එතරම් දිගු නොවූ එක් සිදුවීමකින් යුතු කතාවක් නම් වඩාත් පහසු ය.
- එම කතාවේ නාට්‍යෝචිත අවස්ථා සොයා ගැනීම මුලින් ම කළ යුතු ය. නාට්‍යෝචිත අවස්ථා යනු වේදිකාවක් මත රඟදක්වා පෙන්විය හැකි අවස්ථා ය. බොහෝ කතා වාචිකව ඉදිරිපත් කළ හැකි වුව ද, අසා හෝ කියවා රසයක් ලැබිය හැකි වුව ද රඟ දක්වා ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු නැත.
- නමුත් ඕනෑම කතාවක් උචිත ලෙස වෙනස්කර නාට්‍යයක කතා පුවතක් ලෙස සකස් කර ගත හැකි ය. වැදගත් වන්නේ ගැටුමක් සහිත අවස්ථාවක් හෝ අවස්ථා කීපයක් තෝරා ගැනීම ය. නැතිනම් මුල් කතාවේ ස්වභාවයට හානියක් නොවන අන්දමට කුතුහලය ගෙනදෙන සුදුසු ගැටුමක් නිර්මාණය කර ඉදිරිපත් කිරීමයි.
- වාචිකව හෝ ලිඛිතව ඉදිරිපත් කරන කතාන්දර මෙන් නාට්‍යය සඳහා සකස්කර ගන්නා කතාවේ මූල, මැද, අග වශයෙන් අනු පිළිවෙලින් ම පිහිටා තිබීම අවශ්‍ය නොවේ. උචිත පරිදි නාට්‍යයට තෝරා ගත් කතාව මූල, මැද, අග වෙනස් කළ හැකිය. නමුත් සිද්ධි මාලාව ප්‍රේක්ෂකයාට අවබෝධ වන පරිදි ගැලපී තිබිය යුතු ය.
- ඔබ තෝරා ගන්නේ දිගු කතාවක් නම් එය නාට්‍යයකට සුදුසු ආකරයකට කපා කොටා කෙටි කර සකස් කර ගත යුතු ය. ඔබ තෝරා ගන්නේ විවිධ ස්ථාන නැතිනම් ස්ථාන රැසක් සහිත කතාවක් නම් එක් ස්ථානයක සිදුවන සිදුවීමක් ලෙස අනෙක් ඒවා අත් හැර ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු වේ. එමෙන් ම ඔබ තෝරා ගන්නේ දිගු කාලයක් තුළ (වසර, මාස හෝ දින කීපයක) සිදුවන කතාවක් නම් එයින් එක වෙලාවක් තුළ සිදුවන අවස්ථා පමණක් ඔබ තෝරා ගත යුතු ය.
- නාට්‍යමය සිදුවීම්වල හේතුඵල සම්බන්ධය ඉතා වැදගත් වේ. එක් එක් සිදුවීම් අතරත්, වර්ත අතරත්, එකකට එකක් මනා ලෙස 'මේ නිසා මෙය ඇති වේ' යන විශ්වාස කළ හැකි හේතුවක් සහිත සබඳතාවක් තිබිය යුතු ය.
- නාට්‍යයේ කතාව ඉදිරිපත් කරන්නේ වර්ත හා එම වර්තවල හැසිරීම අනුව නිසා නාට්‍යයේ වර්ත ඉතාමත් වැදගත් වේ. කතාන්දරයේ මෙන් නොව නාට්‍යයේ වර්ත අත්‍යවශ්‍ය ම ඒවාට පමණක් සීමා කළ යුතු ය. නමුත් ඒවා කතාව ඉදිරියට ගෙනයාමට තරම් ප්‍රබල වර්ත වීම ද වැදගත් ය. වර්ත විවිධ විය හැකි අතර ඒවා නාට්‍යයට ගැළැපෙන ලෙස හසුරුවා තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

පහතින් දක්වන ජනකතාව ඇසුරින් නාට්‍යකට සුදුසු කතාවක් නිර්මාණය කරන්න. ඉහත කරුණු උපයෝගී කරගෙන නාට්‍ය පිටපතක් සකස් කරන්න.

විසිරාගේ කතාව

උඩරට පැත්තෙ එක්තරා කාලයක විසිරා කියල පුද්ගලයෙක් වාසය කළා. රැකියාවක්, ගොවිතැන් බතක් නොකරපු විසිරා තැන් තැන්වල ඇවිදිමින් ගම් ගේ දෙරවලින් පිනට කමින් බොමින්, ඉදහිට පොඩිපහේ හොරකමක් එහෙම කරගෙන ජීවත් වුණා. ඒ පළාතෙ ම අය ඒ ගැන දැනගෙන හිටියා. හැබැයි විසිරගෙ හොරකංවල විශේෂත්වයක් තිබුණා. ඒ තමයි කරපු හොරකං කැති, පිහි, ගිරා, උදළු වගේ ඉතා සුළු දේවල්

විමන්, ඒ කරපු දේවල් කොයි ආකාරයකින් හරි ව්‍යාංගයෙන් (සඟවා කීමෙන්) තිමත් නිසයි. ඊට පස්සේ ඒ සිදුවීම කා අතරත් හාසායෙන් යුතුව හිතාසි විනෝද වෙන්ට බොහෝම රසවත් කාරණයක ද වුණා.

දවසක් විසිරා උඩ හේවාහැට පැත්තේ ගමනක් යමින් ඉදිදි රැ බෝ වුණා. ඒ විතරක් නෙමෙයි වැස්සකුත් වහින්න පටන් ගත්තා. මොනවා කරන්න ද ගෙදරකට ගොඩවැදීලා රැ ගෙවාගෙන පහුවදාට යන්න ඕනා. එහෙම හිතලා “උනුමිත්ත” කියන ගමේ ගෙදරකට සේන්ද්‍ර වුණා. ගෙදර උදවිය විසිරා ගැන දන්නවා. ඒත් මොනවා කරන්න ද? විසිරා තරහකරගෙනත් බෑ. ගෙදරට ආපු කෙනෙක් එළවා ගැනීම ගැමි සිරිත නෙමෙයිනේ. ඔවුන් විසිරාට සියලු ම ආගන්තුක සත්කාර ලබා දීලා නිදා ගැනීමට ඉස්තෝප්පුව සුදානම් කරලා දුන්නා. ඉස්තෝප්පුව මුල්ලේ සුදු තඬි කුකුළෙක් ලැගලා හිටියා. විසිරා ඒක දක්කා. රැ මැදියමේ නින්දෙන් අවදි වූ විසිරා තමා කරට දාහෙන ඉන්න කුවාය වැහි වතුරෙන් තෙමාගෙන කුකුළාගේ ඇඟට දාලා වැහැව්වා. (තෙත රෙද්දකින් පෙරෙව්වාම කුකුළන් සද්ද නැතිව අල්ලාගන්න පුළුවන් කියලා කතාවක් තියනවාලු)

වික වේලාවකින් රෙද්දෙන් ඔතාගත් කුකුළා කිහිලි ගන්නාගත් විසිරා ගෙදර ස්වාමි දුවට කතා කළා. “අපේ මැණිකේ මම යනවා” කියලා ගබ්ද නගා කීවා. එතකොට ගේ ඇතුළේ හිටිය ඒ ගෙදර ස්වාමි දුව (ගෙහිමි කාන්තාව) “ඇයි විසිරෝ මේ මහ රැ යන්නේ, පාන්දර කුකුළා අඬලනකන්වත් නිදාගනිංකෝ” යයි උත්තර දුන්නා. “නෑ අපේ මැණිකෙ උඟ් මගදි අඬලන්නැතැ....” කියමින් පිටව ගියා. ඒ ගෙදර කාන්තාව ට ත් ගෙදර අනික් උදවිය ට ත් විසිරා කියපු දේ හරියටම තේරුණේ කුකුළා නැති බව දනගත්තාට පසුවයි.

අභ්‍යාස

1. ඔබ තෝරාගත් කතාව වාචිකව ඉදිරිපත් කරවන්න.
2. නාට්‍යයේ සිදුවීම් එකින් එක පෙළ ගස්වන ආකාරය කොලයක සටහන් කරන්න.
3. ඉදිරිපත් කරන්නට යන සිදුවීම් අලලා එයට උචිත චිත්‍රයක් නිර්මාණය කරන්න.

පැවරුම : ඔබ දන්නා ළමා නාට්‍යයක කතා පුවත ලියන්න.

6 පාඨම :

තෝරාගත් කතාවේ නාට්‍යාංග අවස්ථා හඳුනා ගනිමු.

ඉහත විසිරාගේ කතාවේ නාට්‍යාංග අවස්ථාව ලෙස උනුමිත්ත ගමේ ගෙදරට ගොඩවැදීම සහ කුකුළා සොරා ගැනීම දක්වා කොටස ගත හැකි ය. එහි වැදගත්ම කොටස වන්නේ කුකුළා අල්ලාගෙන යන අවස්ථාව යි.

කතාවේ ඇති ස්වභාවය අනුව උනුමිත්ත ගෙදරට පැමිණීමේ සිට කුකුළා සොරාගෙන යාම දක්වා කාලය අඩුම තරමින් පැය හයක් හෝ හතක් වේ. නමුත් අපට නාට්‍ය සඳහා එතරම් කාලයක් ගත කිරීමට නොහැකි ය. අපට කෙටි නාට්‍යයක් සඳහා ඇත්තේ මිනිත්තු දහයක් වැනි කාලයකි. එම නිසා මිනිත්තු දහයට අඩු සිදුවීමක් ලෙස ඉහත අවස්ථාව දැක්විය යුතු ය.

එසේ නම් එය කොටස් කර ගත හැකි ය.

1. විසිරා නිවසට පැමිණි නවාතැන් ඉල්ලීම හා නිවැසියන්ගේ ප්‍රවීචාරය.
 2. විසිරා ඉස්තෝප්පුවේ ම යම් තැනක නිදා ගැනීම හා මද වේලාවක් ගත කිරීම. ඒ අතර කුකුළා දෑක හොර රහසේ ම උඟ් අල්ලා ගැනීම.
 3. කුකුළා කිහිලි ගන්නාගෙන ගෙදරින් පිටවීම හා නිවැසියන් කුකුළා නොමැති බව වටහා ගැනීම.
- නාට්‍යාංග අවස්ථාවක් ලෙස සලකන්නේ යම්කිසි ගැටුම්කාරී ස්වභාවයක් සහිත අවස්ථාවකි. ඉහත ගැටුම්කාරී අවස්ථා ලෙස විසිරාගේ ස්වභාවය දන්නා ගේ හිමියන් විසිරාට නවාතැන් දෙනවා ද? නැද්ද යන අභ්‍යන්තර (මානසික) ගැටුමකට මැදි වීම එක් ගැටුමකි. විසිරා කුකුළා අල්ලා ගැනීමට මාන බැලීම තවත් ගැටුමකි (ඇතැම් විට විසිරා තුළ කරන ක්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් ද අභ්‍යන්තර ගැටුමක් තිබිය හැකි ය). නමුත් මෙහි ප්‍රධාන ගැටුම වන්නේ කුකුළා සොරාගෙන යාමේ දී කියන “නෑ අපේ මැණිකෙ උඟ් මගදි අඬලන්නැතැ....” යන උපහාසාත්මක කියමනත්, කුකුළා නැති වී ඇති බව ගෙදර උදවිය අවසානයේ දැන ගැනීමත් ය.

- ගැටුමක් ඇති වන්නේ දෙදෙනෙකු අතර නැතහොත් කණ්ඩායමක් හා පුද්ගලයෙක් අතර නැතිනම් කණ්ඩායම් දෙකක් අතර ය. එසේත් නැති නම් පුද්ගලයෙකුගේ ම සිතුවිලි අතර දෙගිඩියාවක් හට ගෙන එය කරනවා ද නැද්ද යන මානසික ගැටුම විය හැකි ය. එහි දී කතාවේ ඉදිරිපත්වන ප්‍රධාන කාර්යාවලියට ප්‍රතිවිරුද්ධ ක්‍රියාවලියක් පැන නැගී මෙම ස්වභාවය ගොඩනැගෙයි.
- ප්‍රේක්ෂකයා කුතුහලයෙන් මෙයට සම්බන්ධ වන්නේ ඊළඟට මෙකක් වෙයි දෝ ? ? යන විමසිල්ල ඇති විට ය. කතාවක් නාට්‍යයක් බවට පත්කරන විට ඉදිරියේ දී වෙන්නට යන දේ රහසක් ලෙස තබා ගෙන එය ප්‍රේක්ෂකයාට නැවුම් ව විඳ ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දිය යුතු ය. ප්‍රේක්ෂකයා කතාවට අද බැඳ තබා ගත හැකි ආකාරයට එහි එන සිදුවීම් හෝ අවස්ථාව නිර්මාණය කර ගත යුතු ය. ප්‍රේක්ෂකයා කම්මැලි නැතිව ඇසි පිය නොහෙළා නාට්‍ය බලා සිටින්නේ නාට්‍යෝචිත අවස්ථාවල ඇති සාර්ථකත්වය නිසා ය.
- පොත් පත් කියවන විට, එදිනෙදා ජීවිත අත්දැකීම්වලට මුහුණ දෙන විට, මිනිසුන් ඇසුරු කරන විට ඉතා රසවත් කතා පුවත් ඔබට හමුවිය හැකි ය. ඒවා අතර නාට්‍යෝචිත අවස්ථා කීපයක් සහිත කතා වුව ද තිබිය හැකි ය. එයින් එක් ප්‍රබල අවස්ථාවක් තෝරා ගැනීමට ඉහත දැනුම ඔබට උපකාරී වේ යයි සිතමු.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) : නාට්‍යෝචිත අවස්ථාවක ලක්ෂණ නම් කරන්න.

7 පාඨම :

සංවාද ගොඩ නගමින් පෙළ රචනය කරමු.

ක්‍රියාකාරකම :

කණ්ඩායමක් හෝ කණ්ඩායම් කීපයක් ලෙස පහත අභ්‍යාසයේ යෙදෙන්න. එනම්, නිර්මාණය කරගත් යම් කතාපුවතට අදාළ අවස්ථා ගෙන එම අවස්ථාව ප්‍රකාශ වන සේ නිශ්චල රූප රාමු කිහිපයක් ගොඩනගන්න. තමන් විසින් නිර්මාණය කරගත් කතා පුවතට ගැළපෙන අවස්ථා ප්‍රකාශවන සේ රංගමය රූප ගොඩනගා ගත යුතු යි. (ඡායාරූපයකට පෙනී සිටින ආකාරයට) හැමෝම එක් ආකාරයකට සැදී නොසෙල්වී සිටිය යුතු ය.

උදාහරණයක් ලෙස පුහුල් භොරා කරෙත් දැනේ කතාවේ,

1. වැඩුනු පහුල් ගෙඩිය සහිත වැලට සාත්තු කරන ගම රාළ ඇතුළු ගම ගෙදර කීප දෙනෙක්. ඒ අතර පුද්ගලයෙක් පිටත සිට බලා සිටීම.
2. සොරා පුහුල කඩා කරේ තබා ගැනීම.
3. ගමගෙදර පිරිස පුහුල නැතිවී ඇති බව දැකීම, ගමරාළ කනස්සලු වීම.
4. ආරච්චි රාළ / ගම් මුලැදැනි විසින් ගෙමේ පිරිස එක් රැස් වී සිටින විට නඩුව විසඳීම.
5. වරද කරු හසුවී ලැජ්ජා වීම. සෙසු පිරිස පුදුම වී බලා සිටීම.

මෙහි දෙවන අවස්ථාව ලෙස මෙම නිශ්චල රූපරාමුවලට ගැළපෙන ලෙස ඒ ඒ චරිතවලට සංවාද එකතු කරන්න. සංවාදයට අදාළ ව චලන ක්‍රියාවලිය ද සිදු කරන්න. මෙහිදී නාට්‍ය කතාපුවතට සහ ගොඩනගා ගත් රූප රාමුවට චරිතවලට අදාළ ලෙස සංවාද එකතු කරමින් එම නිශ්චල ඡායාරූපය සංවාද සහිත ව චලනමය ක්‍රියාවලියක් බවට පත්කරන්න.

තුන්වන අවස්ථාව ලෙස එම අවස්ථා සහ සංවාද ගැන සැලකිලිමත් වෙමින් රංගවිධාන සහිත ව සංවාද එකතු කරමින් ගොඩනගා ගත් කතා පුවතට අදාළ ව නාට්‍ය පෙළ රචනා කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න)

1. සංවාද යනු කුමක් ද?
2. කතාවක් ගොඩනැගීමේ දී සංවාද ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ කෙසේ ද?
3. කාලය, යුගය, දේශය, සංස්කෘතික පරිසරය අනුව දෙබස් හා සංවාද වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?

අවබෝධය :

- සංවාද යනු රූපමය හා චලනමය ක්‍රියාවලියකට කළ නොහැකි අදහසක් ප්‍රකාශ කිරීමකි. සංවාද නාට්‍යයකට අවශ්‍ය නමුත් සංවාද නොමැතිව වුව ද නාට්‍යයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය. ඒ බව ඉහත ක්‍රියාකාරකම් මගින් අවබෝධ වේ. නමුත් යමක් පැවසීමට වචන යොදා ගැනීම තරම් පහසු ක්‍රමයක් නොමැත.
- කතාව ගොඩනගා ගැනීමේ දී සංවාද බෙහෙවින් උපකාරී වේ. සංවාද මගින් කතාව දිගහැරේ. පෙළ රචනය කරනවිට සංවාද මගින් කතාව ක්‍රමක්‍රමයෙන් ගොඩනැගෙන අයුරින් කළ යුතු ය. රංග විධාන ද සංවාද රචනයේ දී වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරයි.
- වර්ත සහ වර්ත අතරත්, වර්තයක් එම වර්තයේ ම සිතුවිලි සමගත්, වර්තයක් ප්‍රේක්ෂකයා සමගත් ඇතැම් විට නොපෙනෙන බලවේග සමගත් සංවාද ඇති වේ. නමුත් ලෝකධර්මී නාට්‍යවල සංවාද ප්‍රේක්ෂකයා සමග සෘජුව ම ඇති නොවේ. ප්‍රේක්ෂකයා ප්‍රේක්ෂාගාරයේ සිටින බව අමතක කර වර්ත වේදිකාව මත ජීවත් වේ.
- නාට්‍යවල එන සංවාද සාමාන්‍ය දෙදෙනෙකු කතාබහ කරන ආකාරය මෙන් නොවේ. නාට්‍ය පිටපත් කියවා බැලීමෙන් හා නාට්‍ය නැරඹීමෙන් නාට්‍යවලට ම අනන්‍යවූ සංවාද (නාට්‍යමය සංවාද) බැව් අත්දැකීමෙන් ඉගෙන ගත යුතු ය. නාට්‍ය පිටපත් පොත් වෙළඳපොළේ බහුලව ඇත. ඒවා සොයාගෙන හැකිතාක් කියවන්න.
- කතා කීමේ දී හැම දේ ම විස්තර කිරීමේ නිදහස වේදිකා නාට්‍යවල නොමැත. එමෙන් ම වේදිකා නාට්‍යවල සංවාද ගුවන්විදුලි නාට්‍යවල සංවාද මෙන් නොවේ. "මම දැන් යන්න ඕනා", "මට හරි නිදි මතයි නිදා ගන්න ඕනා", "ආ..... කවුද එනවා වගේ කවුද දන්නේ නෑ? කෝකටත් සූදානම්ත් ඉන්න ඕනා" වැනි තමාට ම මුමුණගන්නා දෙබස් හැකි තාක් සීමා කළ යුතු ය.
- සංවාද අයත්වන්නේ "වාචික අභිනයයි". අංගික, සාත්වික, ආර්යය හා වාචික යන සිව් වැදෑරුම් අභිනය" නාට්‍යයේ මූලික "මාධ්‍ය" වේ. නමුත් මේවා අතරින් වැදගත් ම අභිනය නැතහොත් ප්‍රධාන අභිනය කුමක් ද? එය නාට්‍යධර්මී නාට්‍යවල වාචික අභිනය ලෙස සැලකුව ද ලෝකධර්මී නාට්‍යවල ප්‍රධාන අභිනය අංගික අභිනට ප්‍රමුඛත්වයක් හිමි වේ. ප්‍රේක්ෂකයා නාට්‍ය ශාලාවට එන්නේ නාට්‍ය බලන්නට ඕස අසන්නට නොවේ. නාට්‍ය ශෛලිය අනුව සංවාදවල ස්වරූපය වෙනස් වේ.
- කාලය ගතවන ආකාරය, ස්ථාන මාරුවෙන ආකාරය, වැනි තත්ත්වයන් වාර්තා කිරීමට නළුවෙකු යොදා ගැනීම, (පෙන්නරු වැනි) කථකයෙකු යොදවා ගැනීම, දැන්වීම් පුවරු ප්‍රදර්ශණය කිරීම ආදිය නූතන නාට්‍යයට සුදුසු නැත.

පැවරුම :- ගොඩනගා ගත් කතා පුවතට ගැළපෙන ලෙස සංවාද සහිත නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කරන්න.

8 පාඨම :

"මාෂා සහ වලභා" (නිර්දේශිත පෙළ) නියවම.

ඉතිරි කොටස්....

(මද නිහැඬියාවක්, මුළු පරිසරයම ගුමු ගුමු නදින් ගිගුම් දෙයි. මාෂා මේ හඬට ඇහුම්කන් දෙයි. ටික වෙලාවකින් වලස් ගෙදර දොරටුවෙන් මී මැස්සන් රංචුවක් එකා පිටුපස එකා පැමිණ වේදිකාවේ එහා මෙහා ඇවිදයි)

මාෂා : මොනවද ඒ සැරේ වෙන්න යන්නේ..... කවුද ඒ පාර..... කවුද ඔයාලා.....

මී මැස්සෝ : අපි මේ මී මැස්සෝ..... මේ ගෙදර ඉන්න වලභා අපේ මී මැස් ජනපද විනාශ කරලා මී වද ටික ගත්තා. අපි ආවේ වලභට පාඩමක් උගන්වන්න.

මාෂා : වලභා තාම ආවෙ නෑ..... වලභා ගෙදර නෑ.....

මී මැස්සෝ : මේ වලභාගේ ළමයෙක් වෙන්න ඇති. අපි මෙයාට පාඩමක් උගන්වමු.

මාෂා : මම වලභාගේ ළමයෙක් නෙමෙයි. වලභා මාව හිරකරගෙන ඉන්නේ. ගෙදර යන්න විදියක් නෑ.

මී මැස්සෝ : හොඳයි. අපි ඔයාට ඔයාට ගෙදර යන්න උදව් කරන්නම්. ඉස්සෙල්ලාම කියන්න ඔයා මෙහාට ආවේ කොහෙන් ද?

මාෂා : මම මේ මහ මුකලානේ එහා ගම්මානයේ. මමයි ආච්චියි විතරයි ගෙදර ඉන්නේ. මම ආච්චිට හොරෙන් කැලේට ආවා යාළුවෝ එක්ක. කැලේ හරිම ලස්සනයි. යාළුවෝ ඒ ලස්සන බල බලා සිංදු කීව්වා.

කැලේ හරිම ලස්සනයි
දිය ඇළි හෙමිහිට ගලයි
මල් පිපිලා සුවඳ දෙයි
ගෙඩි ඉදිලා සතුට දෙයි.

මල් බලමින් සතුටු වෙමු
ගෙඩි කඩමින් රස බලමු
ඔක්කොම මල් ගෙඩි කඩන්නේ
නෑ අපි හොඳ ළමයි වෙමු.

මුව පොච්චන් වතුර බොති
හා පැටවුන් තණ බුදිති
සමනලයින් පියා සලා
මලින් මලේ පැණි උරති.

මාෂා : ඒ ගොල්ලෝ සිංදු කියන අතරේ මම ආවා සමනල්ලු අල්ලන්න. සමනල්ලු ඇල්ලුවේ මෙන්න මේ දෑලෙන්.

මී මැස්සෝ : ඔයා සමනල්ලු ඇල්ලුවා ද?

මාෂා : ඔව්..... ඒක හරිම විනෝදයි. මම ආසයි සමනල්ලුන්ගේ පිහාටු ගලවන්න. කුරුල්ලන්ට කැටපෝලෙන් විදින්න. මේකෙන් මෙන්න මෙහෙම අල්ලනවා. මේකට දානවා

මී මැස්සෝ : මෙයා වලහාට වැඩිය නපුරුයි. සතුනට හිංසා කරන නපුරු ළමයෙක්. අපි ඔයාට උදව් කරන්නේ නෑ.....නෑ.....නෑමයි....

මාෂා : අනේ මට උදව් කරන්න. මට යන්න පාර විතරක් කියන්න.

උතුරින් ගියොත් කොයිබටදෝ
හිම වලසුන් පිරි හිම කන්දයි
දකුණින් ගියොත් කොයිබටදෝ
දිය සුළි දිය රැළි පිරුණු ගඟයි

නැගෙනහිරින් පාරක් ඇතිදෝ
වැලි කුණාටු පිරි වැලි කතරයි.
බස්නාහිර මොනවා ඇතිදෝ
වලසුන් දිවියන් පිරි වනයයි

මාෂා : ඉතින් මම කොහොමද යන්නේ.....

මී මැස්සෝ : අපි ඔයාට උදව් කරන්නම්. ඔයා සතුනට හිංසා නොකරන හොඳ ළමයෙක් වෙන්න.

මාෂා : මට තේරෙනවා මම වැරදි කියලා. මම හොඳ ළමයෙක් වෙනවා. අද ඉඳන් ම.

මී මැස්සෝ : ආ හොඳයි අපි ඔයාට උදව් කරනවා. වලහාට පාඩමක්. මාෂාට උදව්වක්. වලහාට පාඩමක්. ඔයාට උදව්වක්. වලහා එන්න කලින් එන්න අපි ඔයාට පාර පෙන්වන්නම්.

මාෂා : වලහා හරි සැරයි. පස්සෙන් එළවලා අල්ල ගත්තොත්? මට හරි බයයි. (අදිමදි කරයි)

මී මැස්සෝ : ඕක මොකක් ද? අපි මී මැස්සොනේ.... එන්න අපි ගැන කියලා දෙන්නම්.

(මාෂාව වට කරගෙන මී මැස්සෝ වස්තර කරයි. මේ අතර වලහා සිපදයක් කියාගෙන පැමිණෙයි)

බඩහිනි වෙලා මා ගිය කල කැලෑවට - මී වදයක් තිබුණා මගෙ වෙලාවට

මී මැස්සෝ : ඔය එන්නේ වලහා අපි පැණි එකතු කරපු මී වද ටිකක් එකතු කරගෙන. නපුරා හ.....

වලහා : වද ටික කඩලා බට පෙට්ටියෙ දාන කොට

එකෙක් ඇත්තා.... උඟියි.... මගෙ පස්ස රිදෙනවා.

මාෂා..... මගේ මාෂා..... මෙන්න මේ විත ගලවන්න.....

(වලහා පස්ස අල්ලාගෙන සිටී. මාෂා පස්සෙන් ඇවිත් වලහාගේ පස්සේ ඇති විත ගලවයි)

මාෂා : වලස් රාළහාමි.....

වලහා : මොකක්ද ඒ පාර

මාෂා : මම මී මැස්සෝ ගැන දන්නවා කියන්නද?

වලහා : ඇ දන්නවා.

මට කැලේ අවිදලා මහන්සියි. මම ටිකක් හාන්සි වෙලා අලස සුවයෙන් අහගෙන ඉන්නම්..... කියන්නකෝ.

රොන් මැස්සෝ රොන් ගෙනෙති

මුර මැස්සෝ මුර කරති

සෙසු මැස්සෝ වදහ දති

එකමුතු වී වැඩ කරති.

රොන් මැස්සෝ මල් සොයති

රොන් අරගෙන පැණි හදති

තුඩින් තුඩේ පැණි ගෙනවිත්

වද තුළ අහුරා ගනිති.

මුර මැස්සෝ මුර කරති

සෙසු මැස්සෝ වද හදති

ඒ ඔක්කොම එකතු වෙලා

මී ජනපදයක් හදති.

මාෂා : වලස් රාළහාමි මම හරිද මී මැස්සන් ගැන විස්තර කිව්වා.

(වලහා නින්දෙන් අවදි වූවා සේ)

වලහා : මී හරි හරි හොඳට ගායනා කළා. කොච්ච එ හොඳට ගායනා කළා ද කියනවා නම් මට නින්ද යන්න ආවා.

ඇ

මාෂා : වලස් රාළහාමි ඉතින් මට ගෙදර යන්න පාර පෙන්නනව ද?

වලහා : මොන කරදරයක් ද දැන් ඉතිං මේක තමයි ඔයාගේ ගෙදර හොඹ් හොඹ්

මාෂා : අනේ මට බයයි. මගේ ආච්චිත් බය වෙලා ඇති.

(මී මැස්සෝ මාෂාට කතා කරයි. ඊලඟට කුමක් කළ යුතු දැයි මී මැස්සෝ මාෂාට කියයි. ඇය යළිත් වලහා වෙත ගොස්)

මාෂා : වලස් රාළහාමි වලස් රාළහාමි මම වලස් රාළහාමි කියන විදියට ම ඉන්නම්. මට මෙහේ හොඳයි. ඒත් මට පොඩි උදව්වක් කරනව ද?

වලහා : මොකක් ද ඒ සැරේ? දෙසැරයක් ඇහැ පිය ගන්න හැදුවා. මදුරුවෙක් වගේ කන ළඟ කුරු කුරු ගානවා.

(කනිව ම)

ඒකවත් නොකෙරුවොත් මේකි අඩ අඩා ඉදිවි. කිසි වැඩක් නොකර. මේකි ඉන්න කැමති නම් මොකක් ද ඕක.

(යළිත් මාෂා ළඟට ගොස්)

හොඳයි මං ආච්චිට කියන්නම්. මොකක් ද ආච්චිට කියන්න ඕනේ.

මාෂා : මං වලස් රාළහාමිගෙ ගෙදර සංතෝසයෙන් ඉන්නවා කියලා කියලා ආවම ඇති.

වලහා : හා ඕක මොකක් ද?

මාෂා : වලස් රාළහාමි

වලහා : මොක ද ඒ සැරේ

මාෂා : අපේ ආච්චි හරි ආසයි මී වද කන්න. මී වද දෙක තුනක් දීලා එනවා ද මාෂා දුන්නා කියලා.

වලහා : හොඳයි හ්මි ඔය පෙට්ටියෙන් මී වද දෙකක් අපිට කන්න කියලා ඉතුරු ටික ගැට ගහලා තියන්න. මම ගිහින් දෙන්නම්.

මාෂා : වලස් රාළහාමි තව එක පොරොන්දුවක්. මං ආච්චිට දෙන මී වද ටික මගේ කනවා එහෙම නෙවෙයි. මම අර පේන පලු ගහ උඩට වෙලා බලාගෙන ඉන්නවා.

වලහා : හොඹ් හොඹ්..... හා හා හොඳයි මම මම මේ නිදිමන යන්න මුණ ටිකක් හෝදගෙන එන්නම්. පෙට්ටිය ලෑස්ති කරන්නකෝ.

(වලහා පිටව යයි. මාෂා මී මැස්සන්ට කතා කරයි)

මාෂා : වැඩේ හරි එන්න එන්න.

මී මැස්සෝ : පටන් ගමු. අපි ඔයාට උදව් කරන්නම් උගන්වමු වලහාට හොඳ පාඩමක්.

(මාෂා පෙට්ටිය ඇර එහි ඇති මී වද ගනී)

මාෂා : මේ මී වද ඔයාලගේ. මේවා අරගන්න. මම දෑන් මේ පෙට්ටියට බහිනවා. ඊට පස්සෙ මට උදව් කරන්න.

(මාෂා පෙට්ටියේ තිබුණ මී වද මී මැස්සන්ට දෙයි. අනතුරුව පෙට්ටියේ වාඩිවෙයි. මී මැස්සෝ පියන වසා ඉවත් වී බලා සිටී. වලහා වේදිකාවට පැමිණෙයි)

වලහා : මාෂා කෝ ආච්චිට ගෙනියන පෙට්ටිය ලෑස්ති ද?

මාෂා : (ඇතුළේ සිට) ඔව් මෙන්න පෙට්ටිය.

වලහා : එහෙනං ඔන්න මං යනවා

මාෂා : මම කියපු එක මතකයි නේ

(වේදිකාව මත ඇති මාෂා රැගත් පෙට්ටිය අල්ලාගෙන වලහා ගමන් කරයි)

නාට්‍ය පෙළ කියැවීමේ දී පහත උපදෙස් පිළිපදින්න.

- නාට්‍ය පිටපත මුල සිට හොඳින් කියවන්න.
- නාට්‍යයේ චරිත එක් එක් සිසුවා බැගින් බෙදාගෙන ක්‍රමානුකූල ව ගුවන්විදුලි නාට්‍යයක් මෙන් සංවාදමය ආකාරයට නාට්‍ය පෙළ කියවන්න. (වට දෙකක් පමණ)
- නැවතීම, අවධාරණය කිරීම සහ හඬ උස්පහන් කිරීම් නිවැරදි ව කළ යුතු ය. මනා අවධානයෙන් යුතුව සාමූහිකව පෙළ කියැවීමෙන් චරිතවලට සැබෑ ලෙස ජීවය දිය හැකි ය.
- පිටපත මූලික වටයක් කියැවූ පසුව සංවාදයක් නිවැරදි ව උච්චාරණය කරන අයුරු ගුරුවරයාගේන අසා හැඟීම් සහ අර්ථ නිරූපණය වන සේ දෙබස් උච්චාරණය කිරීම උත්සහ ගන්න.
- වඩාත් නාට්‍යමය ආකාරයට පෙළ කියවා චරිත නිරූපණය කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

1. 'මාෂා සහ වලහා' කතා පුවත කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
2. එය ළමා නාට්‍යයක් ලෙස නම් කර ඇත්තේ කුමන හේතු නිසා ද?
3. මෙම නාට්‍යයේ නිෂ්පාදකවරයාගේ නම සඳහන් කරන්න.

"මාෂා සහ වලභා" නාට්‍ය පෙළෙහි සිද්ධි පෙළගස්වා ඇති ආකාරය කොටස බලමු.

මාෂා සහ වලභා නාට්‍ය පෙළ අවසන් කොටස

මී මැස්සෝ : කන්දෙන් නැගලා පල්ලම් බැහැලා
බුරුත මිල්ල නා ගස් අතරින්
ඒ දණ්ඩෙන් එගොඩ වෙලා
වලභා යනවා මාෂාගේ දෙදර.

වලභා : අම්මේ ආවා ආවා හරිම මහන්සියි. දැන් මේ මී වද පෙට්ටියෙන් මී වදයක් කාලා
මහන්සි ඇරගෙන යන්න ඕනේ. අනේ මෝඩ මාෂා මගේ මී වද කන්න මට තහනම්.
ඔහොමද පොරොන්දු දෙන්නේ.

මාෂා : මට පෙනේ මට පෙනේ කන්නෙ එහෙම නෑ ආච්චිගේ මී වද. ගිහින් දෙනවා
හොඳයි ආච්චිගේ මී වද.

(වලභා බිය වී විසි වේ. වටපිට බලයි).

වලභා : පුදුම ඇස් දෙකක් නේ මේ කෙල්ලට තියෙන්නේ.

(මහා හඬින්) නෑ නෑ මම මේ කන්න නෙමෙයි හැදුවේ. මේ පෙට්ටියේ පියන බුරුල්
වෙලා. ඒක හැදුවා.

වෙල් එළියේ නියර දිගේ
ඉද්ද සමන් ගස් අතරින්
දෙවට දිගේ වැට පනිමින්
වලභා යනවා මාෂාගේ ගෙදර.

වලභා : කැල්ලේනුත් එළියට ආවා. දැන් කොහෙද මාෂාට පේන්නේ. මාත් ටිකක් කාලා ආච්චිටත්
ටිකක් අරගෙන යනවා.

මාෂා : මට පෙනේ මට පෙනේ කන්නෙ එහෙම නෑ ආච්චිගේ මී වද. ගිහින් දෙනවා
හොඳයි ආච්චිගේ මී වද.

වලභා : පුදුම ඇස් දෙකක් නේ මේ කෙල්ලට තියෙන්නේ.

මීදුල පෙනෙයි - ගෙදර ළඟයි
මහන්සියෙන් - හති හලමින්
මාෂා පැටවු පෙට්ටිය ඔසවත්
වලභා යනවා මාෂාගේ ගෙදර.

(වලභා ගේ ළඟ නතර වෙයි)

වලභා : මේ තියෙන්නේ මාෂාගේ ආච්චි ඉන්න ගෙදර වෙන්න ඇති.

ආච්චියේ ආච්චියේ

ආච්චි : කවිද මගේ දොර කඩන්න හදන්නේ

(ආච්චි එළියට එයි. ඇය වලභා දූක බිය වෙයි)

වලභා : ආච්චියේ ආච්චියේ

ආච්චි : හත්ඉලව්වේ වලභෙක් අනේ මං ඉවරයි පිස්සු හැදිව්ව වලභෙක් ද කොහෙද?
අයියෝ මං ඉවරෝ

වලභා : ආච්චියේ විලාප කියන්න එපා. ඔහොම ඉන්න පොඩ්ඩක්.

(ආච්චි නවතී. වලභා ළඟට එන විට ආච්චි නැවත බිය වෙයි. ආච්චි දුටුයි. වලභා ද බිය
වෙයි. මදක් දුර ගොස් නවතී)

වලභා : බය වෙන්න එපා ආච්චි. මම ආවේ මාෂා දුවගෙන් පණිවිඩයක් අරන්.

ආච්චි : (දුකෙන් අඩයි) අනේ කෝ ... මගේ මාෂා දූ. හැම තැනම හොයලා හොයලා හොයා
ගන්න බැරිව මං බොහෝම දුකින් ඉන්නේ.

- වලභා : අඩන්න එපා ආවිච් මාෂා මගේ ගෙදර බොහොම හොඳින් ඉන්නවා. මෙන්න මේ මී වද ටිකක් මාෂා දුන්නා ආවිච්ට දෙන්න කියලා.
- ආවිච් : අනේ වලස් රාළ මමත් එනවා මගේ කෙල්ල බලන්න.
- වලභා : පස්සෙ බැරියැ මම ආයින් දවසක එන්නංකෝ ආවිච්ව එක්කං යන්න. මම යනවා. ආ ආවිච්ගේ මට හරියට බඩගිනියි. ආවිච් කැමතිනම් මේ පෙට්ටියෙන් මී වදයක් කන්නම්.
- ආවිච් : ඕක මොකක් ද? ඉන්නකෝ මෙච්චර උදව් කරපු වලස් රාළට
(ආවිච් පෙට්ටිය අරින විට මාෂා ඒ තුළින් එළියට එයි)
- මාෂා : ආවිච් කෝ අර වලස් රාළ ගියා ද?
- වලභා : හැ මම මේ පෙට්ටියේ දාගෙන මෙච්චර දුර උස්සගෙන ඇවිත් තියෙන්නේ මේ හොර කෙල්ල ද? මං මේකිව ඇදගෙන යනවා ආපහු කැලේට.
(මාෂාව එළවාගෙන වලභා යයි. ආවිච් කර කියා ගත නොහැකි ව විලාප තියයි)
- ආවිච් : අනේ බේර ගතියෝ වලභෙක් ඇවිල්ලා කවුරුත් නැද්දෝ
- වලභා : නවතින්න නේ ද කිව්වේ. ඔහෙ හිටු හොර කෙල්ල.
- ආවිච් : හිටපන් දුවේ මං බේර ගන්නම්.
(ආවිච් මාෂා පස්සේ එළවයි. වරෙක වැරදීමකින් ආවිච් වලභාගේ අත අල්ලා ගනී. ආපසු බලන විට වලභා බව දැන ආවිච් කෑ ගසයි)
- ආවිච් : ලැසි ලැසි ලැසි
(වලභා කළබල වී වරෙක ගේ පැත්තට දුවන්නට පටන් ගනී)
- මාෂා : ඔය කොහෙ ද යන්නේ? ඔය පැත්තෙන් යන්නෙ ගෙදරට.
(නැවත අනෙක් පැත්තට දුවයි)
- මාෂා : ඔය පැත්තෙන් යන්නෙ ගමට.
(වලභා නැවත වෙනත් පැත්තකට දුවයි)
- මාෂා : ලැසි ලැසි
(වලභා නවතී)
- වලභා : ඉතින් මං කොයි පැත්තෙන් ද යන්නේ
- ආවිච් : වලස් හාමි පොඩ්ඩක් ඉන්නකෝ. දුව මේ පෙට්ටියට කැවිලි ටිකක් දාගෙන එන්නකෝ.
(මාෂා පෙට්ටිය රැගෙන ගෙතුළට යයි)
- ආවිච් : වලස් හාමි ලොකු උදව්වක්නෙ කරලා තියෙන්නේ. මගෙ කෙල්ලව කරදරයක් නැතිව ගෙදෙට්ටම එක්කගෙන ආවනේ.
(මාෂා පෙට්ටිය රැගෙන වේදිකාවට එයි)
- මාෂා : වලස් හාමි මේ පෙට්ටියෙ තියෙන්නේ කැවිලි. බඩගිනි උනහාම කන්නකෝ. මාව ගෙදර ඇරලුවාට බොහෝම ස්තූතියි.
- වලභා : (පෙට්ටිය රැගෙන පිටව යයි) කොච්චර හොඳ කට්ටියකට ද මම මේ කරදර කරන්න ගිහින් තියෙන්නේ. මගෙන් වරදක් උනානම් සමාවෙන්න ඕනා.
- මාෂා : මට සමාවෙන්න ආවිච්. මම මීට පස්සේ කීකරුව ඉන්නවා.

නිමි.

- මෙම නාට්‍යයේ පෙළ රචනය කොට නිෂ්පාදනය කර ඇත්තේ පාසල් ගුරුවරයෙකු වූ ඩී. කුමාරගේ මහතාය. රාජ්‍ය ළමා නාට්‍ය උළෙලේ ප්‍රථම ස්ථානය ඇතුළු සම්මාන රැසක් දිනාගත් නාට්‍යයකි.

- කතාවක සිද්ධි ඇත. එම සිද්ධි පෙළ ගැස්වීම මගින් කතාවක් ගොඩනැගෙයි. නාට්‍ය පෙළක ඇත්තේ තෝරාගත් සිද්ධි පෙළකි.
- මාෂා හා චලනා නාට්‍යයේ සිද්ධි පෙළ ගැසී තිබෙන ආකාරය බලන්න.
 - චලනා ගේ නිවසට මාෂා පැමිණීම
 - චලනා ගේ නිවස තුළට පැමිණ මී වදය කැම. ඇදේ නිදාගැනීම
 - චලනා නිවසට පැමිණීම හා මාෂා අසුවීම
 - චලනා මාෂා නිවසේ සිරකර තබා ගෙයින් පිටවූ පසු මී මැස්සන් ගේ පැමිණීම
 - චලනා මාෂාගේ ආච්චි බැලීමට යාමට සූදානම් වීම
 - චලනා මාෂාගේ ආච්චි බැලීමට යාම
 - මගදී කැමට උත්සාහ කිරීම
 - ආච්චි හමුවීම හා මාෂා බේරීම
 - චලනා සමග මිතුරු වීම.
 - අවසානය

ක්‍රියාකාරකම :

ගුරු සිසු මැදිහත්වීමෙන් පෙළගස්වනු ලැබූ කතා පුවතේ මූලික අවස්ථා වේදිකාවට උචිත අයුරින් නිසල රූ මගින් නිර්මාණය කරන්න. (නිසල රූ යනු සංවාද හා චලන රහිත ව රංගන ඉරියව් සහිත රූප නිසලව (Freezing) පිහිටුවීමයි. මෙම ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම් වශයෙන් නිරූපණය කර පෙන්විය යුතුය.

- කතා පුවතෙහි මූලික අවස්ථා වේදිකාව මත නිසල රූප ලෙස නිර්මාණය කරයි.
- එම අවස්ථා තුළ ඇති චරිත හඳුන්වා දෙයි.

10 පාඨම :

පිටපතනෙහි වන චරිත හඳුනා ගනිමු.

- කතාව ප්‍රේක්ෂකයා දකින්නේ චරිත මගින් වන අතර නාට්‍යයක චරිත රැසක් දැකිය හැකිය. මාෂා සහ චලනා නාට්‍යයේ චරිත වන්නේ මාෂා, චලනා, මී මැස්සන්, ආච්චි යන පිරිසයි. එහිදී මී මැස්සන් 6ක් හෝ 8ක් විය හැකි ය. මීට අමතරව (නාට්‍යයේ ඡායාරූපවල දැක්වෙන ආකාරයට) මල්, ගස් ආදිය ද යොදා ගත හැකිය.
- නාට්‍යවල මනුෂ්‍ය චරිත මෙන් ම සත්ත්ව චරිත ද මනාකල්පිත චරිත ද දැකිය හැකි අතර ඒවා ප්‍රේක්ෂකයාට විශ්වාස කළ හැකි ආකාරයට ඉදිරිපත් කර ඇත.
- එම චරිතවල විවිධ ගති ස්වභාවයන් පවතී. ප්‍රධාන චරිතවල චරිත ලක්ෂණ කෙටියෙන් විමසා බලමු.

මාෂා : - දගකාර, අකිකරු දරියකි. මුලදී සතුන්ට හිංසා කළ බව කියවේ. (සමනලුන් අල්ලා තටු ගලවන, කුරුල්ලන්ට කැටපෝලයෙන් විදින බව කියයි) ඇය මුලදී කැලේ ගැන, සතුන් ගැන කිසිවක් නොදනී. නමුත් පසුව ඒවා ඉගෙන ගන්නා අතර කළ වැරදි ගැන පසුතැවේ. තැනට සුදුසු නුවණින් කටයුතු කරයි. කරුණාවන්ත හා කළ ගුණ අමතක නොකරන කෙනෙකු බවට පත් වේ.

චලනා : - රළු හා දඩි චරිතයක් වුව ද වෙලාවකට බියසුළු හා මෘදු ගතිපැවතුම් ඇත. මාෂාගෙන් ගෙදරදොරේ වැඩ ගැනීමට ඇයව චලනාගේ නිවසේ නතර කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි. මාෂාගේ නොදනුවත්කමින් ප්‍රයෝජන ගෙන කපටි අන්දමින් එසේ කරයි. නමුත් කරුණාවන්ත ගති පැවතුම් ඇති නිසා ඇයට උදව් කිරීමට පොරොන්දු වෙයි.

- චරිතයක බාහිර ස්වරූපයක් සහ අභ්‍යන්තර ස්වරූපයක් ද ඇත. මාෂා හා චලනා නාට්‍යයේ චලනා ඉතා දරුණු පෙනුමක් ඇති රළු චරිතයක් ලෙස බාහිරින් නිරූපණය වුව ද චලනාගේ අභ්‍යන්තර චරිතය ඉතාම කාරුණික ඇතැම්විට බියසුළු එකකි.
- විවිධ චරිත ලක්ෂණ සංවාද මගින් සහ ක්‍රියා නිරූපණයෙන් ප්‍රකාශ වන අන්දම මාෂා හා චලනා පිටපත ඔස්සේ දැකිය හැකි ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

1. නාට්‍ය පෙළෙහි එන චරිත නම් කරන්න. එයින් 3ක් ගැන විස්තර කරන්න.
2. පහත සඳහන් ආකාරයේ වගුවක් සකස්කර මාෂා හා චලනා නාට්‍යයේ චරිතවල දැකිය හැකි ලක්ෂණ සටහන් කරන්න.

	චරිතය	බාහිර ලක්ෂණ	අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ

11 පාඨම :

නාට්‍ය තේමාව හඳුනා ගනිමු.

- තේමාව යන සංකල්පය නාට්‍යයේ අනිවාර්ය අංගයකි. නාට්‍යවල පමණක් නොව, සෑම කලා නිර්මාණයක ම කුමන හෝ තේමාවක් දැකිය හැකි වේ.
- මාෂා සහ චලනා නාට්‍යයේ පමණක් නොව සෑම නාට්‍යයක ම තේමාවක් ඇත. ඔබ 6 ශ්‍රේණියේ ඉගෙනගත් පුංචි අපට දැන් තේරෙයි නාට්‍යයේ ද 7 ශ්‍රේණියේ ඉගෙනගත් අමර ගියා දිව්‍ය ලෝකේ නාට්‍යයේ ද තේමාවන් මතක ඇතැයි සිතමු. කම්මැලි මී පැටවුන් හතර දෙනෙක් හා කඩිසර කුකුළු හාමි කෙනෙක් අතර කතාව සිතියට ගන්න. එහි දී වැඩපල නොකර, මහන්සි නොවී සිටියොත් දියුණුවක් නොමැති බවත් තම ආහාර වේලටවත් හිමිකමක් නැති වෙන බවත් ඉගැන්වූ අවවාදය පුංචි අපට දැන් තේරෙයි විය.

පාසල් යාම, පාඩම් කරන්න කම්මැලි අමර මැරෙන්න ඕනා යයි සිතා නොකා නොබී හිටියා මතක ද? යාලුවෝ ටිකයි. දොස්තර මාමයි එකතුවෙලා අමර නිදිකරවලා එයාගෙ කාමරය දිව්‍ය ලෝකෙ වගේ හදලා අමරට පාඩමක් ඉගැන්වුවා. ජීවිතයට මුහුණ දෙනවා හැර වෙන කෙටි ක්‍රමවලින් සාර්ථකත්වය සොයන්න එපා කියන පණිවිඩය අමරට වගේම අපත් තේරුනා.

- නිර්මාණයක් ජනප්‍රිය වීමට උසස්වීමට තේමාව වැදගත් වේ. නිර්මාණයක් සිදු කරන්නේ එය රස විඳින පිරිසක් ඉලක්ක කර ගෙන ය. රස විඳින පිරිසට ගෝචර නොවන තේමාවක් ඔවුන් වැළඳ ගන්නේ නැත. නිර්මාණ රස විඳින්නා පෝෂණය කළ හැකි තේමාවක් නිර්මාණයක් තුළින් ලැබේ නම් එය සාර්ථක නිර්මාණයක් වේ.
- පහතින් දැක්වෙන අදහස් මාෂා සහ චලනා නාට්‍යය තුළින් ප්‍රකාශවන තේමාවන් ලෙස සාකච්ඡා කළහැකි ය.
 - කුඩා ළමුන් පවා දැන ඉගෙන ගත යුතු දේ බොහොමයක් ඇති බව
 - නපුරු ළමයින් නිරන්තරයෙන් ප්‍රතික්ෂේප වන බව
 - හැම අයකු තුළ ම යහගුණ ඇති බව
 - නරක අය පවා යහපත් අයගේ ආශ්‍රය නිසා හොඳ වන බව
 - අවිහිංසාවෙහි ඇති වැදගත්කම
- ඒ අයුරින් නාට්‍ය පෙළෙහි තේමා එකක් නොව කිහිපයක් උවද ඇති බව දැක ගත හැකි ය. අවශ්‍ය නම් වෙනත් තේමාවක් ප්‍රබලව මතු වන අයුරින් ද නාට්‍ය ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

1. මාෂා සහ චලනා නාට්‍යයේ ඔබට දැනෙන වෙනත් තේමාවන් ලියන්න.
2. ඔබ නරඹා ඇති හෝ කියවා ඇති නාට්‍යයක තේමාව කෙටියෙන් ලියන්න.

නාට්‍ය ගීත - නාවාත්මකව ගයමු.

අප ගීත ඕනෑ තරම් අසා ඇති. ගුවන් විදුලියේ, රූපවාහිනියේ, අන්තර්ජාලයේ හෝ සජීවී ප්‍රසංගවල ගීත ඇසේ. ගීතය අපේ ශ්‍රවණේන්ද්‍රියන් ඔස්සේ හදවතට දූනෙන නැතිනම් වින්දනයක් ලබා දෙන දෙයකි. නාදය එහි මූලික මාධ්‍යයයි. ගීත විවිධ සංගීත සම්ප්‍රදායන්ගෙන් යුක්ත වේ. බටහිර ගීත, පෙරදිග ගීත, ජන ගී, දේව ස්තෝත්‍ර වැනි වූ ගායනා ප්‍රභේද ගණනාවක් ඇත. නමුත් මේවායෙන් බොහෝමයක් අයත් වන්නේ අසා රස විඳින ගීත හැටියටයි. එනම් සරළ ගී ගණයටයි.

- නාට්‍ය ගීත සරළ ගීවලින් වෙනස් වේ. නාට්‍ය ගී ප්‍රාසංගික ලක්ෂණ පෙන්වයි. ඒවා අසා සිටීමට මෙන් ම අසන විට ම බලා සිටීමට ද ප්‍රිය වේ. නාට්‍ය ගී ගායකයාට එක එල්ලේ සිටගෙන මකිකුරෝනයකට ගායනා කිරීම කළ නොහැකි තරම් ය. ඉබේට ම මෙන් කුමන හෝ වලනයක් කිරීම ට සිදු වේ. එසේ විම ප්‍රසංග ගීවල ස්වභාවයයි.
- නාට්‍ය ගීතයක් ගායනා කිරීමේ දී තාලය, ග්‍රාතිය පමණක් නොව භාව ප්‍රකාශනය ද අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වේ. අංග වලනවලට අමතරව මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් සිදුකරන හැඟීම් ප්‍රකාශනය ඉතා වැදගත් වේ. ගීතයට සම වැදී එහි එන අදහස මුද්‍රා සිරුරෙන් ම ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කටහඬේ ද ඊට අනුරූපව හැඟීම් (භාවයන්) ප්‍රකාශ වේ.
- නාට්‍ය ගීතයට යෙදිය යුතු අංග වලන කොයි වගේ දැයි බොහෝ දෙනෙකුට ගැටළුවක් ව තිබේ. නාට්‍යයේ ගීතයෙන් කියැවෙන අදහස ඉතා ගැඹුරින් අවබෝධ කරගෙන එහි ගම්‍ය වන අර්ථ ප්‍රකාශ වන අයුරින් නිදහසේ (හිතෙන් ඕනෑම ආකාරයට) වලන සිදු කළ හැකි ය. සිදු කළ යුතු වලනයට ගීතයේ වචන යම් ඉගියක් සපයයි.
- ගීතයේ නිවැරදි උච්චාරණය, හඬ පාලනය, ශබ්ද මාධුර්යය පිළිබඳව වඩාත් සැලකිලිමත් විය යුතු ය. උදාහරණයක් ලෙස බෙර හඬ නාට්‍යයේ හනික වරෙව් කොල්ලනේ ගීතය ගතහොත් එයින් කියන්නේ යක් රැළේ නායකයා හිරු දෙවියන්ගේ වැඩේ කර දීමට හා එයින් ලැබෙන වාසිය ගැන පැවසීමට තම ගෝලයින්ට කතා කරන අවස්ථාවයි. එය සකුටු අවස්ථාවකි. කැ ගසා පැවසිය යුත්තකි. වචන පැහැදිලිව ප්‍රේක්ෂාගාරයේ සිටින අවසාන ප්‍රේක්ෂකයාට පවා ඇසිය යුතුය. කැ ගසා ගායනා කිරීමේ දී බොහෝ විට ශබ්ද මාධුර්යය අඩු වේ. උස් හඬත් සමග මිහිරි ගායනය ද රැක ගැනීම නළුවාට ඇති අභියෝගයකි.
- නියමිත තනුව, තාලය අනුව නාට්‍ය ගීත ගායනා කළ යුතු ය. ගායන හැකියාව සෑම සිසුවෙකුට ම පිහිටා නොමැති බව පිළිගත යුතු ය. නමුත්, ඉතා උච්චතාවෙන් පුරුදු-පුහුණු වූ පසුව ඕනෑම දෙයක් සාර්ථකව කළ හැකි ය. ගායන කුෂලතාව ද බොහෝ දුරට වර්ධනය කළ හැකි ය. ගීත නිතර ඇසීම, වචන පාඨම් කර ගැනීම, ගීත පිරිසක් සමග ගායනා කිරීම නාට්‍ය ගීත පුහුණුවීමට ඇති පහසු මාර්ගයකි.
- නාට්‍ය ගීත ආවේණික නාද මාලා අනුව ගායනා කළ යුතු ය. නාට්‍ය ගී නිර්මාණය වී ඇත්තේ එහි අදහස ගම්‍ය වන පරිදි ය. නාට්‍යයේ පරිසරය සංගීතය තුළින් මතු වේ. උදාහරණයක් ලෙස 'තාරාවෝ ඉගිලෙති' නාට්‍යයේ එන "කඬේට පලයන් වූන් වැන්" ගීතය සිංගප්පූරුවේ ගෙදරක සිටින කෝකියෙකුගේ විලාසය හඟවන අතර එහි සංගීතය චීන සංගීතයට කිට්ටු ය. 'නරි බැණා' නාට්‍යයේ එන "ඇහැල මලින් ගස් පිරිලා" ගීතය දේශීය රබන් පද ඇසුරෙන් නිර්මාණය වූ ජන ගායනාවලට සමීප සංගීතයක් අනුව ගායනා කෙරේ. 'මුදු පුත්තු' හි "මුදු පතුළ යට ඉදලා..." ගීතයේ ඇත්තේ දරු නැලැවිල්ලකට සමීප නාද මාලාවකි.
- නාට්‍ය ගීත භාවාත්මක ව ගායනා කිරීම යනු ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන ගීතයේ අරුත හැඟවෙන පරිදි හා නාට්‍යයේ අදාළ අවස්ථාවේ දැනවිය යුතු හැඟීම උද්විපණය වන පරිදි (ප්‍රේක්ෂකයා එයින් යම් කම්පනයකට පත් කරමින්) ගීතය තුළ ජීවත් වෙමින් ගායනා කිරීමයි. ඒ සඳහා අවබෝධය මෙන් ම ආත්ම සංයමය ද ඔබට වර්ධනය කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

1. සරළ ගීයක හා නාට්‍ය ගීයක ඇති වෙනස්කම් 3ක් ලියන්න.
2. නාට්‍ය ගීත ගායනයේ දී සැලකිය යුතු කරුණු 4ක් ලියන්න.
3. ඔබ දන්නා නාට්‍ය ගීයක් ලියා එහි නිරූපණය කළ යුතු හැඟීම් ලියන්න.

ආගමික තේමාවන් රැගත් නාට්‍යවල සංස්කෘතික හා සාමාජික අගයන් හඳුනා ගනිමු.

දුර අතීතයේ දේව ඇදහිලි, දේව වන්දනාමාන, දේව ස්තෝත්‍ර ගායනා, වැනි පුද පූජා ක්‍රම සමග නාට්‍යයේ ද උපත සිදුවූ බව පිළිගත් මතයකි. (ග්‍රීක නාට්‍ය සහ භාරතීය නාට්‍ය කලා ඉතිහාසය පසුකලක ඔබට ඉගෙනගත හැකි ය). දේව කතා පුවත් බැතිමතුන්ට කියා දීම පමණක් නොව, දෙවියන් පැසසීම සඳහා වන දෙවියන් සම්බන්ධ සිදුවීම් පූජකයන් විසින් මුල් වරට රඟදක්වා පෙන්වා ඇත. අද පවා හින්දු කෝවිල් මංගල්‍ය සමයේ දෙමළ කුත්තු නමින් ග්‍රාමීය නාට්‍ය විශේෂයක් යාපනය, මඩකලපුව, නුවරඑළිය වැනි ප්‍රදේශවල රඟදක්වේ.

පසුකලක මිෂනාරි ආගමික ආගමික ප්‍රචාරණය සඳහා නාට්‍ය කලාව භාවිතා වී ඇත. පාස්කු නාට්‍ය, නත්තල් නාට්‍ය ඉන් උදාහරණ කීපයකි.

විශේෂයෙන් ආගමික ඉගැන්වීම් මුල් කරගෙන බැතිමතුන්ට සිත් ගන්නා සුළු ආකාරයෙන් ඒවා සරළ ලෙස තේරුම් කර දීම සහ ආගමික ශුද්ධ ග්‍රන්ථවල අඩංගු සංකල්ප කතාන්තර ආකාරයෙන් කියා දීම සිදුවී ඇත. ජාතික කතාපොත ඇසුරින් නිර්මාණය වූ 'වෙස්සන්තර කවි නාඩගම', 'මනමේ කෝලම', සමහර 'වෙස්සන් නාට්‍ය' ආදිය පෙන්වා ඇත.

ආගමික නාට්‍ය මගින් ආගමික අදහසක් මෙන් ම සමාජ හරයන් වර්ධනය කිරීම ද සිදු වේ. ඒවා තුළින් මානව සමාජයේ යහපත උදෙසා ගුණාත්මක ආකල්ප ලැබේ.

වර්තමාන සංවර්ධනය සඳහා ආගමික නාට්‍යය යොදාගනී. මිනී මැරීමෙන්, සොරකම් කිරීමෙන්, බොරු කීමෙන්, අනුන්ට ඊර්ෂ්‍යා කිරීමෙන් විපාක අත්වන අයුරු මේවායේ පෙන්වා දෙයි. කෙනෙකු දක් දීමෙන්, ශික්ෂා පද ඉටු කිරීමෙන්, යහපත උදාවන බව දැකවේ.

ආගමික කතා තේමා කොටගෙන නිර්මාණය කෙරුණු නාට්‍යවලින් කාලීන සමාජයේ සංස්කෘතික ලක්ෂණ අවබෝධ කරගත හැකි ය. සමකාලීන සමාජය සකස් වී ඇති ආකාරය එම නාට්‍ය අධ්‍යයනයෙන් වටහා ගත හැකි ය.

ආගමික කතාපුවත් අනුව නිර්මාණය වී ඇති නාට්‍ය

- වෙස්සන්තර, මනමේ, සඳ කිඳුරු නාඩගම, සාතුවර සෙබලානෝ (ශු. ඉග්නේෂස් ලොයොලා තුමා ගැන සුගතපාස ද සිල්වා නිෂ්පාදනය කළ නාට්‍යයකි)

නාට්‍ය හඳුලා රඟ දැක්වමු.

- එහි විනෝදාස්වාදය පමණක් නොව සමාජ වටිනාකම් රැසක් ද ඇත.
- ආගමික උත්සවවලදී ආගමික කතා ආශ්‍රය කොටගෙන නිර්මාණය කළ නාට්‍ය රඟදක්වේ. පොදු ජනතාව එම නාට්‍ය ඉතා ආශාවෙන් නරඹන හෙයින් ජනතාව ඒකරාශී කරගැනීමට වඩාත් උචිත මාධ්‍යයක් වශයෙන් ආගමික සිද්ධස්ථාන විසින් එබඳු නාට්‍ය භාවිත කරනු ලැබේ.
- විනෝදාස්වාදය ලබාදෙන අතර ම සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා සංස්කෘතික වටිනාකම් රැසක් මෙම ආගමික නාට්‍ය සිදු කිරීමෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.
- ආගමික උත්සව වඩාත් ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා අදාළ සංසිද්ධීන් නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම සාර්ථක ක්‍රමයකි.
- කිසියම් කතා වස්තුවක් රංගයක් බවට පත් කිරීමට නම් පළමුව එහි නාට්‍යෝවිත අවස්ථා හඳුනාගත යුතු ය. අනතුරු ව සංවාද ගොඩ නැගිය යුතු ය. නළු නිළියන් තෝරා ගැනීම හා ඔවුන් පුහුණු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එම භූමිකාවලට අදාළ වේෂභූෂණ හා නාට්‍යෝපකරණ සකස් කරගත යුතු ය. එසේ සකස් කරගනු ලබන නාට්‍යය ආගමික උත්සව අවස්ථාවල දී ප්‍රදර්ශනය කිරීමට හැකියාව ඇත. එබඳු ක්‍රියාවලින් සමාජ සංවර්ධනයට දායක වීමට ලැබෙන අවස්ථාව ජීවිතයට ඉතා වටිනා අවස්ථාවකි.

හොඳ සිරිත් පිළිපදිම (සිරිත් මල්ල අයුරින් නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීම)

- “සිරිත් මල්ල” කෘතිය රචනා කොට ඇත්තේ අම්. ඇල්. ද සිල්වා ගුරු මුහන්දිරම් තුමා යන නමින් යුත් ප්‍රචිණ විදුහල්පතිවරයෙකුට සිටි අයෙකු විසිනි. අදින් බොහෝ කලකට පෙර රචනා කරන ලද මෙම පොත සෑම කාලයකටම ඔබ්බ, ගුණාත්මක ආකල්ප රැසකින් සමන්විත අගනා කෘතියකි. ඉතා සරළ කවිවලින් යුත් මෙම පොතේ කෙටස් තුනක් දැකිය හැකි ය. පද්‍ය 186 කින් යුක්තය.
 - “සිරිත් මල්ල” ළමුන්ට සිරිත් විරිත් ඉගැන්වීම සඳහා ලියා ඇති කෘතියකි. මේවා උපදේශාත්මක සාහිත්‍ය ලෙස නම් කෙරේ. ‘ලෝවැඩ සඟරාව’, ‘සුභාෂිතය’, ‘ලෝකෝපකාරය’ එවැනි වෙනත් පොත් කීපයකට උදාහරණ වේ.
 - සිරිත් - විරිත් යනු අප පිළිගත යුතු දේ සහ අත්හළ යුතු දේවල් ය. ළමුන්ට මෙන් ම වැඩිහිටියන්ට ද ඒවා පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් තිබිය යුතු ය.
 - තිරසන් සතුන්ගෙන් මිනිසා වෙනස් වන්නේ මිනිසාට ආවේණික වූ යහපත් සිරිත් - විරිත් නිසා ය. එමෙන් ම සිහි නුවණින් කටයුතු කිරීම නිසාය. යහපත් උපදේශයන් පිළිපදිමින් ජීවිතය හැඩගස්සා ගන්නා නිසා ය.
 - දේශීය සංස්කෘතිය ගොඩනැංවීමෙහිලා සිරිත්මල්ලමෙහි සඳහන් දෑ බලපා ඇත. මුල් කාලයේ පටන් පාසල්වල “සිරිත් මල්ල” භාවිතා වී ඇත. ළමුන් මෙම කෘතියෙන් ඉගෙනගන්නා පාඩම් රාශියකි. නියමිත වෙලාවට වැඩ කිරීම පිළිබඳ ව, පාරේ ගමන් බිමන් යාම පිළිබඳව, පිරිසිදුව සිටින ආකාරය පිළිබඳව, ආහාර ගත යුතු ආකාරය ආදිය මෙන් ම සතුන්ට හිංසා නොකිරීම, මත් ද්‍රව්‍ය ආදියෙන් ඇත් වීම, යාච්චන් සමග රංචු දබර නොකළ යුතු බව, කම්මැලිකම් ආදී ගුරුහරුකම මෙම කෘතිය තුළින් ලබා දෙයි.
 - සමාජ සාරධර්ම රැකගැනීම සඳහා එම සිරිත් විරිත් ආශ්‍රයෙන් සංස්කෘතික අගයන් නිර්මාණය වේ.
1. සැමට සෙත් වඩවන
සිරිත් මල්ල බලමින්
සිරිත් හොඳ දැනගෙන
මහත් යසසරි ලබනු දෙලොවින්
 2. වැඩක නොයෙදූ සිත
නරක අතට ම පෙරළෙන
කීමෙක වන යහපත
වැඩක එබැවින් යොදනු තමසිත
 3. කටයුතු කිරී මය
නොකටයුතු නොකිරීමය
අණ පිළිපැදීමය
මෙතුන් ගුණ දියුණුවේ මගමය
 4. උසස් කුල උපතත්
දහස් ගම්බිම් තිබුණත්
පිරිස් බල සිටියත්
උසස් නැත සිප් සතර නැතහොත්
 5. ගතු ඇසු පමණින් බාර නොගන්නේ
සිතු ලෙස සොයමින් අදහා ගන්නේ
ගතු බොරු කියමින් ලොවනොතසන්නේ
සතු දොස තරමින් තමනො නැසෙන්නේ
 6. බයෙන් තැවුල් අය ළඟ නොනිදන්නේ
දිරු ගෙවල් ගස් ළඟ නොසිටින්නේ
පාළු ගෙවල් ලිං ළඟ නොසිටින්නේ
දෙමැද දවල් තනිමග නොමයන්නේ
 7. සුරුවටු බිමෙන් හඳවන විසවෙයි
ඇඟපත දිරුමෙන් කටගඳ ඇතිවෙයි
මත්ගති වීමෙන් නුවණ ද අඩුවෙයි
කැස්ස ද සැදුමෙන් ආයුෂ කොටවෙයි
 8. දුම්කොළ හැපුමෙන් දත්මුල් කුණුවෙයි
කඩ ගඳවීමෙන් වස පිළිකුල් වෙයි
කෙළ වැගිරීමෙන් දිව රස අඩුවෙයි
බල අඩුවීමෙන් සිහිය ද මඳවෙයි
 9. බුලත් විකීමෙන් දත්මුල් කැතවෙයි
දිව රළු වීමෙන් හඬ අමිහිරි වෙයි
කට කැතවීමෙන් ඇඳුම ද කැත වෙයි
වැඩ පසුවීමෙන් කාලෙද නැතිවෙයි
 10. මත් පැන් බිමෙන් ලේ කෝපය වෙයි
වෙරිමත් වීමෙන් සිහි විකලය වෙයි
බල අඩුවීමෙන් නෙක ලෙඩ ඇති වෙයි
දුප්පත් වීමෙන් අකල් මරණ වෙයි
 11. කෑමට බොහොම පලතුරු ඇත තැනින් තැන
සැපතට නිතර හිතවෙයි ඒ රසබොජුන
ලොබ කොට සතුන් නොමරනු මස්කෑම ගැන
සතහට දුකක් දී තම රැකෙනු ද යෙහෙන
 12. සැපතට සිතා මත් පැන් විස බොනු කුමට
බීමට අපට පැන් ඇති මිහිපිට කුමට
වදයට දෙලොව පැමිණෙයි ඒ පවිකමට
ලොබකොට නොබොනු මත්පැන් කිසි කලසැපට
 13. ලොබකර දන මිලට දියුණුව පතාගෙන
ගොරතර අවමඟට තුන්දොර නමාගෙන
කරදර අත් අයට කරමින් තැනින් තැන
හිරිහැර සුදුවට නොබසින් අවැඩ දැන

(උපුටා ගැනීම- සිරිත්මල්ල)

අභ්‍යාස

01. සිරිත්මල්දමේ කවි ශබ්ද නගා කියවන්න.
02. කවිවල අර්ථ අභ්‍යාස පොතේ සටහන් කරන්න.
03. කවි ඇසුරින් නාට්‍යෝචිත අවස්ථා තෝරා ගන්න.
04. තෝරාගත් නාට්‍යමය අවස්ථාවක් සඳහා නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න.

ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ

වාර අවසාන විභාගවල දී නාට්‍ය හා රංග කලාව සඳහා ලකුණු හිමි වන්නේ කොටස් දෙකක් යටතේ ය. පළමු කොටසේ දී සාමාන්‍ය පරිදි ලිඛිත විභාගයක් පැවැත්වෙන අතර එයින් ලකුණු 50ක් හිමි වේ. දෙවන කොටස වන්නේ ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයයි. එයින් ලකුණු 50ක් හිමි වේ. (ලිඛිත 50% + ප්‍රායෝගික 50% = 100%). ප්‍රගති වාර්ථා සටහනට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමට ඔබ විසින් ලිඛිත පරීක්ෂණය මෙන් ම ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයට ද පෙනී සිටීම අනිවාර්යය වේ.

ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය විෂයය භාර ගුරුවරයා විසින් ලිඛිත විභාගයට පෙර හෝ පසුව සිදු කරනු ලබයි. ඒ සඳහා සූදානම්ව පැමිණිය යුතු අංග ගුරුවරයා විසින් කලින් දැනුම් දෙනු ලැබේ. පහතින් දැක්වෙන්නේ විභාගය සඳහා ඔබ විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයට අදාළ අංශ කීපයකි.

02. පෙළ ආශ්‍රිත භාෂණ රංගනය (කේවල)

ඩී. කුමාරගේ මහතා විසින් නිෂ්පාදනය කළ 'මාෂා සහ වලහා' ළමා නාට්‍ය පෙළ මේ සඳහා භාවිත කළ යුතු ය. එම නාට්‍ය පෙළින් කැමති සංවාද කොටසක් (එක් චරිතයක දෙබස් පමණක්) කටපාඩම් කර, එම සංවාද කොටස රඟපා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. (චරිත දෙකක් හෝ කිහිපයක් ඇති සංවාද කොටසක් ඉදිරිපත් කරන විට එක් චරිතයක් පමණක් ඔබ විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර අනෙක් චරිතවල සංවාද ඔබට උච්චාරණය කළ නොහැකි ය. එම සංවාදමය අවස්ථාවේ දී නිශ්ශබ්දව ප්‍රතිචාර පමණක් අභිනයෙන් දැක්විය හැකි ය).

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

වචන පැහැදිලිව හා නිවැරදි ව නිසි හඬින් උච්චාරණය සඳහා	ලකුණු 05
චරිතය හා අවස්ථාව හොඳින් හඳුනාගෙන එම චරිතය නිරූපණය කිරීමට	ලකුණු 05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් චරිතයේ හැඟීම නිරූපණය සඳහා	ලකුණු 05
වේදිකාව නොහොත් අවකාශ භාවිතයට	ලකුණු 05
එකතුව	ලකුණු 20

01. නාට්‍ය ගීතය (කේවල)

කැමති ඕනෑ ම වේදිකා නාට්‍ය ගීතයක්, නූර්ති, නාඩගම්, කෝලම් හෝ සොකරි ගැමි නාටක ගීතක් ගායනා කරමින් හා රඟපාමින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එය තමා පුද්ගලිකව සූදානම් වී පැමිණිය යුතු ය.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

සම්පූර්ණ ගීතය ම මතකයෙන් ගායනා කිරීමට	ලකුණු 05
ගායනය නිවැරදි නාදමාලාව අනුව ඉදිරිපත් කිරීමට	ලකුණු 05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් ගීතයේ හැඟීම හා අදහස නිරූපණය සඳහා	ලකුණු 05
වේදිකාව නැතිනම් අවකාශය ගායනය සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරයට	ලකුණු 05
එකතුව	ලකුණු 20

03. ක්ෂණික නිරූපණය (කේවල) :

ගුරුවරයා දෙනු ලබන මාතෘකා අතරින් තමා කැමති මාතෘකාවක් තෝරා ගැනීමට අවස්ථාව හිමි වේ. තෝරාගත් මාතෘකාවට අනුව එහි එන එක් වර්තයක් සම්බන්ධයෙන් කුඩා සිද්ධියක් /අවස්ථාවක් නාට්‍යානුසාරී ව ගොඩ නඟ ගත යුතු ය. මතසින් ගොඩනගාගත් එම සිද්ධිය /අවස්ථාව විනාඩි 03ක පමණ කාලයක් තුළ තනිව ම රඟපා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. පූර්ව සැලසුම් කිරීමට මිනිත්තු 5ක පමණ අමතර කාලයක් ලබා දෙනු ලැබේ. එම කාලය නිසි පරිදි කළමණාකරණය කරගෙන නිරූපණය ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

නාට්‍යෝවිත ලෙස සිද්ධිය /අවස්ථාව ගෙවනගාගෙන තිබීම	ලකුණු 05
සංවාද පැහැදිලි ව හා නිර්මාණාත්මක ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම	ලකුණු 05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් වර්තයේ හැඟීම නිරූපණය සඳහා	ලකුණු 05
වේදිකාව නැතිනම් අවකාශය රඟපෑම සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරයට	ලකුණු 05
එකතුව	<u>ලකුණු 20</u>

04. කතා පුවතක් නාට්‍යානුසාරීව ඉදිරිපත් කිරීම (කේවල)

තමන් කැමති ඕනෑම ජනකතාවක්, සුරංගනා කතාවක්, උපමා කතාවක්, ආගමික කතාවක් හෝ තමා විසින් ම නිර්මාණය කළ කතාවක් නාට්‍යානුසාරීව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එය ඉදිරිපත් කිරීමට මිනිත්තු 03ක් 05ත් අතර කාලයක් යොදා ගත හැකි ය. මෙම අංගය ද පුද්ගලික ව තම නිවසේ දී සූදානම් වී පැමිණිය හැකි ය. ඉදිරිපත් කිරීමේ දී වර්ත කීපයක් වුව කටිකයා විසින් නිරූපණය කර දක්විය හැකි ය. කතාව ඇසුරින් සම්පූර්ණ වශයෙන් නාට්‍යයක් කර පෙන්වීම මෙහි දී අපේක්ෂා නොකෙරේ. ඔබ විසින් නිර්මාණශීලී ව කතාව ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි විශේෂ ඇගයීම සිදු වේ.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

කතාව පිළිබඳ අවබෝධය, නිවැරදි තෝරාගැනීම හා සූදානම	ලකුණු 05
උච්චාරණය හා හඬ පාලනය	ලකුණු 05
රංග උපක්‍රම භාවිතය හා අවකාශ භාවිතය	ලකුණු 05
මුහුණෙන් හා ශාරීරයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හැකියාව (භාව ප්‍රකාශණය)	ලකුණු 05
එකතුව	<u>ලකුණු 20</u>

05. කෙටි නාට්‍ය (සාමූහික)

රංග කාලය මිනිත්තු 04-06 ත් අතර වූ, මනා පෙර සූදානමක් සහිත, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් ඉදිරිපත් කරන සම්පූර්ණ නාට්‍ය නිර්මාණයක් මෙහි දී බලාපොරොත්තු වේ. ඔබ විසින් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කර, ඒ අනුව පුහුණු වූ, ආනුෂංගික අංග ද සහිත නාට්‍ය නිර්මාණයක් විය යුතු ය.

A4 කොලවල තනි පැත්තේ පැහැදිලි අත් අකුරෙන් ලියූ 'නාට්‍ය පෙළ රචනයක්' විභාගය සඳහා නාට්‍ය වේදිකාගත කිරීමට පෙර ගුරුවරයාට භාර දිය යුතු ය.

කණ්ඩායමකට සිසුන් 03 - 07 ත් අතර සංඛ්‍යාවක් සහභාගි විය හැකි ය. නාට්‍යයේ එක් එක් වගකීම් සාමාජිකයන් අතර බෙදා ගත හැකි ය. සියලු සාමාජිකයින් වර්ත නිරූපණය කළ යුතුය. ඇගයීමේ දී සාමාජික සියල්ලන්ට ම සමාන ලකුණු ප්‍රමාණයක් හිමි වේ.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

නාට්‍ය පිටපත ඉදිරිපත් කිරීම, සාමූහිකත්වය, පූර්ව සැලසුම	ලකුණු 05
ආනුෂංග භාවිතය	ලකුණු 05
රංග උපක්‍රම හා අවකාශ භාවිතය	ලකුණු 05
සතර අභිනය භාවිත කරමින් සමස්ථ වර්ත නිරූපණ ක්‍රියාවලිය	ලකුණු 05
එකතුව	<u>ලකුණු 20</u>